

Växjö
kommun

Årsrapport 2023 Växjö kommuns nämnder, Arbete och välfärd

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Ekonomisk redovisning.....	6
Analys av årets utfall	6
Uppdrag kopplade till finanspolitisk inriktning.....	6
Personalredovisning.....	10
Medarbetarna i siffror	10
Uppföljning av personalpolitiska mål och uppdrag	11
Verksamhetsredovisning	19
Uppföljning av riktningmålen.....	20
Övrig verksamhetsrelaterad information	40
Uppföljning av privata utförare.....	43
Antal och omfattning privata utförare	43
Uppföljning av privata utförare under året.....	44

Sammanfattning

Ekonomisk redovisning

Nämnden redovisar sammantaget en positiv budgetavvikelse på plus 0,3 miljoner och en budget i balans på helår.

Förvaltningsövergripande redovisar en positiv budgetavvikelse till följd av lägre kostnadsutfall än budgeterat för IT- och verksamhetssystem, samt vakant personal i väntan på rekrytering. Så även inom vuxenutbildning gällande yrkesutbildningar 2022 efter genomförd slutrapportering till skolverket av utbildningskostnader och faktisk nivå på utbetalt statsbidrag.

Verksamheten för vård och omsorg personer med funktionshinder redovisar en positiv budgetavvikelse på helår. Kostnadsökningen för externa placeringar mildras av lägre personalkostnader genom effektiv schemaplanering, insats efter behov samt ett antal vakanta tjänster i väntan på rekrytering samt ökade intäkter i jämförelse med budget.

Inom individ och familjeomsorg prognostiseras negativa avvikelser för ekonomiskt bistånd och utbetalt försörjningsstöd så även för skyddsplaceringar och boendekontrakt. Avvikelserna mildras då kostnaderna för placeringar inom HVB, SIS (Statens institutionsstyrelse) och familjehem sammantaget är lägre än budgeterad nivå, vilket delvis härleds till färre placeringsdygn än beräknat, delvis till en ökning av egna familjehem med lägre kostnader som följd, samt omställningsarbetets effekt i arbetet i tidiga samordnade insatser och trygga hemmaplanslösningar bidrar positivt.

Inom arbetsmarknadsverksamheten redovisas en positiv avvikelse på helår. Efter utfasningen av extratjänster är det anställningsstöd med längre subvention som är möjliga vilket ger ökade kostnaderna för förvaltningen. Kostnadsökningen möts av en övergripande buffert, statlig ersättning kopplat till *Jobb för unga*, samt att ersättning för slutredovisade projektmedel från tidigare år intäktsförts.

Inom flyktingverksamheten redovisas en positiv avvikelse på helår. Förvaltningen har erhållit ersättning från Migrationsverket avseende återsökta kostnader från tidigare år samt särskilt riktad ersättning avseende merkostnader för Ukraina vilket ger en positiv avvikelse mot budget.

Personalredovisning

Två gånger per år följer Växjö kommun, genom Temperaturmätaren, upp hur medarbetarna upplever sin arbetsmiljö. Frågorna utgår ifrån kommunens gemensamma värdegrund. Den mätning som genomfördes hösten 2023 visar att genomsnittet av medarbetarupplevelsen för nämnden är totalindex 5,0 av 6,0, jämfört med 4,8 i mätningen som genomfördes i mars 2023. Totalindex av Temperaturmätaren har tidigare varierat mellan 4,7 och 4,8 under flera år och totalindex 5,0 i september månads mätning är det högsta resultatet sedan 2019.

Andelen anställda med en sysselsättningsgrad på 100 procent samt genomsnittlig sysselsättningsgrad i procent fortsätter att öka. Genomsnittlig sysselsättningsgrad ökar från 97,6 procent till 98,8 procent. Att medarbetare i grunden har en anställning på 100 procent och att den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökar bidrar till att vara en attraktiv arbetsgivare samt bidrar till kompetensförsörjningen genom att öka tillgänglig arbetstid.

Sjukfrånvaron, procent av tillgänglig tid, för helåret 2023 är 4,62 procent. I jämförelse med motsvarande statistik vid helåret 2022 har sjukfrånvaron minskat med 1,55 procentenheter. Sjukfrånvaro per snittanställd har minskat med 4,8 dagar och har även minskat både för män och kvinnor. De senaste årens sjukfrånvaro har i stor utsträckning präglats av Covid-19, men har minskat i takt med att pandemin avtagit i omfattning. Andelen sjukfrånvaro som är över 60 dagar har ökat, och uppgår till 41,77 procent. All långtidssjukfrånvaro återfinns hos medarbetare över 30 år.

Fokus i arbetsmiljöarbetet har under 2023 varit att sprida och påbörja arbetet med det årshjul för systematiskt arbetsmiljöarbete som tagits fram. Verksamheterna följer årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet fr.o.m. september 2023. Fokus har även varit att uppdatera riktlinjen för systematiskt säkerhetsarbete innehållande bland annat riktlinjer om hot och våld, förbättra arbetsmiljön på Willans park gällande bland annat höga ljudnivåer samt införande av hemvist för medarbetare.

Verksamhetsredovisning

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Växjö kommuns arbetsmarknads- och utbildningsinsatser har bidragit till en positiv utveckling av riktningsmålet. Nämnden för arbete och välfärd har en viktig roll i arbetet genom att stötta och vägleda Växjöbor till en stegförflyttning mot arbetsmarknaden. Förvaltningens arbete med att ta fram ett flöde för arbetsmarknads- och utbildningsinsatser för att fånga upp individer som står långt ifrån arbetsmarknaden har börjat ge effekt. Uppföljning av deltagarens möjligheter att varaktigt etablera sig efter slutförd yrkesutbildning visar fortsatt goda resultat.

Andelen förvärvsarbetande invånare i Växjö kommun har legat på en relativt stabil nivå över tid. Vid en jämförelse med referensgruppen större stad har kommunen legat över jämförelsemåttet under de senaste tio åren. Marginella skillnader kan noteras mellan könen, där män i något högre grad än kvinnor förvärvsarbetar.

Sommarjobbsgarantin har utökats till en större målgrupp som gäller alla elever som ska börja gymnasiet till och med sommaren mellan tvåan och trean. Krav på deltagande i sommarskola för att garanteras ett feriejobb via kommunen har tagits bort. Totalt har 781 ungdomar fått jobb inom våra kommunala förvaltningar, bolag, projekt och föreningar. Motsvarande siffra för 2022 var 443.

Utbilda för ett livslångt lärande

Under året har utredning genomförts för att förbereda vuxenutbildning också i kommunal regi. Målet har varit att utreda vilka delar av vuxenutbildningen som kan bedrivas i kommunal regi och att förbereda inför uppstart av utbildning i kommunal regi under 2024. Utredningen konstaterar att det finns utmaningar inom vuxenutbildningen gällande att många elever har låg progression och måluppfyllelse på sfi och grundläggande nivå. Majoriteten av eleverna inom vuxenutbildningen är av utländsk härkomst och har behov av att utbilda sig eller komplettera sin utbildning från sitt ursprungsland. Många elever behöver göra en resa genom vuxenutbildningens olika skolformsdelar för att kunna tillgodogöra sig en utbildning som kan leda till en etablering på arbetsmarknaden och inte sällan via gymnasial yrkesutbildning. Vuxenutbildningen är en central del för etablering på arbetsmarknaden också för många individer som är bosatta på landsbygden. Det ska gå att bo, leva och verka i hela Växjö kommun samtidigt som all skolförlagd utbildning inom

vuxenutbildningen är koncentrerad till Växjö tätort.

Förvaltningen arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen driver tillsammans utvecklingsarbete med Barnens bästa galler, som är en del av den länsgemensamma processen *Barnens bästa galler*. Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Kronobarnsmodellen och barnens bästa. Arbetet med Kronobarnsmodellen och Barnens bästa har under hösten övergått från projektform till en del av den normala driften och verksamheten.

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Under året har förvaltningen utvecklat ett vräkningsförebyggande arbete i samverkan med andra aktörer. Arbetet har bestått i att ta fram samverkansformer och strukturera både det direkta och det indirekta vräkningsförebyggande arbetet inom förvaltningen samt inom kommunkoncernen. Betydelsen av ett hem är centralt för vuxna och barn samt i många avseenden en förutsättning för människans välmående och delaktighet i samhället.

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Nämnden för arbete och välfärds bidrag till riktningmålet omfattar ett flerårigt arbete med tidiga samordnade insatser för att förebygga psykisk ohälsa, pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet.

Trygga hemmaplanslösningar som mål och arbetssätt har gett effekt gällande färre placeringsdagar i externa boenden med lägre kostnader som följd. Förvaltningen arbetar intensivt med åtgärder såväl före, under som efter en placering. Redan vid placering planeras det för hemkomst och insatser som individen behöver på hemmaplan. Inom missbruksvården fortsätter arbetet med stärkta hemmaplanslösningar.

Allt fler aktiviteter inom socialpsykiatri samordnas i syfte att verka för att omsorgstagare inom socialpsykiatri ska få en meningsfull och innehållsrik vardag. På alla stödenheter finns numera en aktivitetsledare, vars uppgift är att öka möjligheten för omsorgstagare att delta i olika former av fritidsaktiviteter, oavsett boendeform.

Under våren 2023 fattade länets ledningsgrupp för samordning av hälso- och sjukvård, skola och socialtjänsten beslut om att ställa sig positiv till ramförslaget om en integrerad, sammanhållen och behovsbaserad vårdkedja nära Kronobergaren samt fortsätta arbetet genom en implementering av vårdkedjan inom kommunerna och regionens missbruksvård. Förvaltningen arbete och välfärd har fått i uppdrag att projektleda tillsammans med Region Kronoberg för en implementering av vårdkedjan i Växjö kommun, Alvesta kommun och Region Kronoberg.

Förvaltningen arbetar med olika metoder och strategier för att kunna agera genom tidiga samordnade insatser. Under året har mobila team utvecklats till skolsociala team i samverkan med utbildningsförvaltningen, där fältsekreterare och skolsocionomer arbetar relationsskapande och för ökad tillit till socialtjänsten med elever, personal och vårdnadshavare.

Under året har förvaltningen drivit ett internt projekt med syftet att utreda en uppbyggnad av en organisation för avhoppare.

Förstärkning av nämndens budget- och skuldrådgivning har genomförts, vilket möjliggör ett större fokus på det förebyggande och uppsökande arbetet.

Arbete och välfärd, Årsrapport 2023 Växjö kommuns nämnder

Ekonomisk redovisning

Analys av årets utfall

Driftredovisning

Verksamhet, tkr	Intäkt utfall 2023	Kostnad utfall 2023	Netto utfall 2023	Netto budget 2023	Budgetav- vikelse	Nettoutfall 2022
Politisk verksamhet	0	-3 212	-3 212	-2 973	-239	-3 264
Förvaltningsövergripande verksamhet	18 961	-47 463	-28 502	-37 813	9 311	-35 818
Avd Arbete och lärande	137 736	-380 258	-242 522	-235 442	-7 080	-204 716
Avd Barn och familj	33 724	-238 363	-204 639	-209 222	4 583	-182 106
Avd Vuxna	38 878	-308 090	-269 212	-262 919	-6 293	-246 508
Summa	229 299	-977 386	-748 087	-748 369	282	

På helår redovisar nämnden budgetavvikelse på plus 0,3 miljoner kronor. Analys av årets utfall görs per verksamhetsområde i avsnitt 2.1.

Utfall per verksamhetsområde AoV

Verksamhetsområde	Politisk	Förvalt- ningsövergri- pande	Avd	Avd	Avd	Avvikelse
belopp i tkr	vht	vht	Arbete och lärande	Barn och familj	Vuxna	+/-
Politisk verksamhet	-239	0	0	0	0	-239
Förvaltningsövergripande verksamhet	0	7 469	0	0	0	7 469
Vuxenutbildning	0	0	9 468	0	0	9 468
Vård och omsorg personer med funktionsnedsättning	0	0	-941	0	4 263	3 322
Individ- och familjeomsorg	0	0	-21 515	4 583	-10 556	-27 488
Särskilt riktade insatser; Arbetsmarknad	0	0	2 311	0	0	2 311
Särskilt riktade insatser; Flyktingmottagande	0	1 842	3 597	0	0	5 439
Totalsumma	-239	9 311	-7 080	4 583	-6 293	282

Förvaltningsövergripande verksamhet redovisar en positiv budgetavvikelse på plus 7,4 miljoner kronor. Förvaltningsövergripande verksamhet består dels av kostnader för förvaltningsledning och verksamhetskostnader inom avdelning stöd och utveckling, dels för diverse övriga kostnader Arbete och välfärd, Årsrapport 2023 Växjö kommuns nämnder

såsom föreningssamverkan, utbildning, och IT- och verksamhetssystem. Årets kostnadsutfallet är lägre än budgeterad nivå, främst avseende kostnader för IT- och verksamhetssystem men även för vakant personal i väntan på rekrytering. Förvaltningen även har erhållit ersättning från Migrationsverket avseende återsökta kostnader från tidigare år samt särskilt riktad ersättning avseende merkostnader för Ukraina vilket ger en positiv avvikelse mot budget.

Vuxenutbildning

Verksamheten vuxenutbildning redovisar en positiv budgetavvikelse på plus 9,4 miljoner kronor. Redovisade intäkter i perioden överstiger budgeterad nivå till följd av definitivt beslut om nivå på statsbidrag för yrkesutbildningar 2022 med ett högre utfall än förväntat. Kostnadsutfallet för teoretisk utbildning inom grund och gymnasial samt svenska för invandrare är lägre än budgeterad nivå. Avvikelsen förklaras av att elever läser kurser på distans vilket medför lägre utbildningskostnader än budgeterat. Därtill har verksamheten erhållit särskilt riktat statsbidrag från skolverket avseende Stimulans av SFI vilket ger en positiv avvikelse mot budget.

Vård och omsorg personer med funktionshinder

Kostnadsutfallet för externa placeringar inom socialpsykiatri är högre i jämförelse med budgeterad nivå. Kostnadsökningen beror dels på ökat dygnspris vid köp av placering, dels på att verksamheten inte har tillräckligt med platser i egen regi eller plats som matchar den enskildes behov. Verksamheten redovisar ett högre utfall av lokalkostnader, dels på grund av höjd hyresnivå, dels på kostnader för renovering och anpassning av lokaler för en förbättrad arbetsmiljö.

Avvikelser ovan mildras av lägre personalkostnader än budgeterad nivå till följd av effektiv schemaplanering, planering av insats efter behov samt ett antal vakanta tjänster i väntan på rekrytering. Fler brukare med insatser inom verksamhetsområdet leder till ett högre utfall av intäkter i jämförelse med budget. Verksamhetsområdet redovisar en positiv budgetavvikelse på plus 3,3 miljoner kronor.

Individ och familjeomsorg

Verksamhetsområdet har under 2023 ett flertal olika statliga bidrag. Statsbidraget för socialt utsatta områden har gett ökade resurser, framförallt till Arabys barn, ungdomar och föräldrar. Statsbidrag för god och nära vård samt bidrag för att motverka psykisk ohälsa har tillfört resurser och utveckling inom våra tidiga insatser. Under hösten erhöles extra medel för 2023 avseende föräldrastöd, både för att ge jämlikt föräldrastöd och för att arbeta brottsförebyggande. Dessa statsbidrag har lett till positiv verksamhetsutveckling och positiva budgetavvikelser inom verksamhetsområdet.

Barn och ungdomsvård

Förvaltningen säljer tjänster och platser både inom öppenvården, stödboendet för ungdomar och korttidsboende vilket ger ett högre utfall av intäkter än budgeterat och en positiv avvikelse jämfört med budget. Personalkostnaderna är lägre jämfört med budgeterad nivå, dels på grund av vakanser i samband med rekrytering, sjukfrånvaro samt vård av barn och deltidsledighet.

Placeringskostnaderna inom HVB, SIS (Statens institutionsstyrelse) och familjehem är lägre jämfört med budgeterad nivå. Likaså har antal placeringsdygnen minskat och är i genomsnitt 626

dygn per månad, vilket kan jämföras med 870 dygn per månad föregående år. Placeringar i familjehem sker i stor utsträckning i egna arvoderade familjer istället för konsulentstödda. Det ger minskade kostnader även om arvodet till familjehem ökade 2023 enligt SKRs rekommendationer. Arbetet med trygga hemmaplanslösningar för att minska antalet placeringsdygn i externa boenden ger fortsatt effekt, medför lägre kostnader för förvaltningen och en positiv budgetavvikelse på helår.

Missbruksvård

Utfallet för externa placeringar inom missbruksvården är högre än budgeterat och redovisar en negativ budgetavvikelse för året. Ett ökat behov av externa placeringar samt ett ökat dygnspris medför ökade kostnader. Därutöver har en placering inom SiS (Statens institutionsstyrelse) medfört extraordinära kostnader för förvaltningen. Den negativa avvikelsen mildras genom arbetet som pågår med omställning till tidiga och förebyggande insatser, hemmaplanslösningar och placeringar i egen regi, vilka ska skapa bättre förutsättningar för att få sin vård och insatser på hemmaplan för den enskilde. Dessa insatser väntas ge resultat i form av färre/kortare placeringstider för vård och behandling med lägre kostnader som följd. Under hösten har verksamheten erhållit statlig ersättning för avhopparverksamhet vilket mildrar den negativa budgetavvikelsen.

Övrig insatser vuxna

Kostnadsutfallet för externa placeringar gällande skydd och våld i nära relation är högre än budgeterat och redovisar en negativ budgetavvikelse. Orsakerna är flera men vi ser främst ett ökat behov, att placering för en vårdnadshavare tillsammans med flera barn samt brottsoffer i samband med kriminalitet är i majoritet.

Kostnadsutfallet för boendekontrakt, såsom andrahandskontrakt och akutboende, är högre än budgeterat och redovisar en negativ budgetavvikelse på helår. Avvikelsen härleds dels till ett lägre utfall av intäkter från klienter, och dels ökade kostnader för sanering. Därtill har förvaltningen ökade kostnader för tomhyror avseende akutlägenheter för att möjliggöra tidiga och förebyggande insatser och hemmaplanslösningar.

Ekonomiskt bistånd

Utfallet för ekonomiskt bistånd visar en negativ budgetavvikelse på minus 23,2 miljoner kronor förutbetalt försörjningsstöd. Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd har ökat både i jämförelse med budget och föregående år. Orsaken är dels en riksnormsökning på 8,7% dels en ökning i antalet hushåll i behov av försörjningsstöd under året. Trots en ökning i antal hushåll har det genomsnittliga biståndsbeloppet legat på en relativt jämn nivå under året men en ökad inflation och riksnorm i kombination med hushållens sammansättning har medfört ökade kostnader för förvaltningen. Genomsnittligt antal hushåll i behov av försörjningsstöd för 2023 uppgår till 894 st att jämföra med 850 st för 2022. Antal hushåll med ekonomiskt bistånd som avslutats under året uppgår till 646 st.

Verksamhetsområdet redovisar en negativ budgetavvikelse på minus 27,5 miljoner kronor.

Särskilt riktade insatser:

Arbetsmarknad

Inom verksamheten arbetsmarknad redovisas en positiv budgetavvikelse på plus 2,3 miljoner kronor.

Efter utfasningen av extratjänster är det anställningsstöd med längre subvention som är möjliga. Lägre subvention inom arbetsmarknadsmarknadsanställningar har gett ökade kostnader för förvaltningen. Kostnadsökningen möts av en övergripande buffert, statlig ersättning från Arbetsförmedlingen gällande *Jobb för unga*, samt lägre personalkostnader jämfört med budget på grund av tillfälliga vakanser under året. Därtill har ersättning för slutredovisade projektmedel från tidigare år intäktsförts vilket medför ett högre utfall jämfört med budgeterad nivå.

Integration

I förvaltningens verksamheter inom områdena *Flykting*, *Medborgarkontor* och *mötesplatser* redovisas en positiv budgetavvikelse. Förvaltningen har erhållit ersättning från Migrationsverket avseende återsökta kostnader från tidigare år samt särskilt riktad ersättning avseende merkostnader för Ukraina vilka intäktsförts och ger en positiv avvikelse mot budget. Verksamhetsområdet redovisar en positiv budgetavvikelse på plus 5,4 miljoner kronor.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt

Inga investeringsprojekt beslutade under 2023

Personalredovisning

Medarbetarna i siffror

Personalstatistik

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022
Antal anställda						
Antal tillsvidareanställda	714	684	511	493	203	191
Antal tidsbegränsade anställningar med månadslön	66	58	38	26	28	32
Totalt antal anställda	764 *	742	540 *	519	224 *	223
Omräknade heltider, antal	752.8	713.1	533.8	508.2	219.1	205.0

Sysselsättningsgrad

Andel anställda med en grundanställning på 100 procent	96.9 %	94.3 %	97.4 %	96.9 %	95.5 %	88.0 %
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, procent	98.8 %	97.6 %	99.0 %	98.7 %	98.3 %	94.9 %

Personalomsättning, procent	8.0 %	11.5 %	7.7 %	12.5 %	8.9 %	8.5 %
------------------------------------	--------------	---------------	--------------	---------------	--------------	--------------

Övertid

Övertid, antal timmar	4 399	5 554	2 965	3 592	1 434	1 962
Övertid belopp, mkr	1.6	2.1	1.1	1.3	0.5	0.8

Åldersstruktur %

-29	11.3	11.7	10.4	11.0	13.5	13.4
30-49	51.8	51.0	52.9	52.5	49.3	47.4
50+	36.9	37.2	36.7	36.5	37.2	39.2

Personalomsättning och övertid avser perioden 2022-11-01 till 2023-10-31, övriga nyckeltal har mätdatum 2023-11-01. Samtliga nyckeltal jämförs med motsvarande period/mätdatum föregående år.

*Urvalskriterierna har ändrats för att en medarbetare med flera anställningar endast ska räknas som en person i totalsumman. Tidigare kunde en medarbetare med en vilande tillsvidareanställning och en pågående tidsbegränsad anställning räknas som två personer i totalsumman.

Sjukdagar

	Totalt	Kvinnor	Män
--	--------	---------	-----

	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022
Sjukdagar per snittanställd	17.1	21.9	17.2	23.3	16.7	18.0

Sjukdagar per snittanställd avser tillsvidareanställd personal under perioden 2022-11-01 till 2023-10-31 och jämförs med motsvarande period föregående år.

Sjukfrånvaro (%)

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022	Dec 2023	Dec 2022
Sjukfrånvaro, procent av tillgänglig tid						
29 år eller yngre	2.8	6.1	2.5	7.3	3.4	2.4
30-49 år	4.5	5.7	4.8	6.1	3.6	4.7
50 år eller äldre	5.3	6.8	5.3	7.7	5.4	4.7
Totalt	4.6	6.2	4.8	6.9	4.3	4.5

Andel sjukfrånvaro mer än 59 dagar

29 år eller yngre	0.0	29.7	0.0	33.0	0.0	0.0
30-49 år	41.1	28.9	45.0	32.1	28.3	18.2
50 år eller äldre	48.6	40.9	48.2	39.9	49.4	44.7
Totalt	41.8	34.1	44.0	35.5	35.9	28.5

Sjukfrånvaro i procent avser samtlig personal under perioden 2022-11-01 till 2023-10-31 och jämförs med motsvarande period föregående år.

Uppföljning av personalpolitiska mål och uppdrag

Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Kompetensförsörjning

De demografiska förändringar som förutspås fram till 2031 innebär för Växjö kommuns del att andelen personer i befolkningen över 80 år ökar med knappt 50 procent. Samtidigt ökar andelen arbetsföra med 11 procent och andelen unga upp till 19 år ökar med 9 procent. Utifrån de demografiska förändringarna har Växjö kommun ett tydligt behov av att säkra sin kompetensförsörjning.

Kompetensanalys- och planering

Under 2023 har förvaltningar, bolag och förbund genomfört analyser och identifierat åtgärder utifrån kritiska befattningar i organisationen. Det är första året som denna process genomförs i hela kommunkoncernen och arbetet har utvärderats för att

göra metoden än mer träffsäker. Kompetensanalysen har genomförts på ett urval av befattningar inom förvaltningen arbete och välfärd. Kompetensanalysen visar att det finns kompetensgap inom befattningarna administratör, boendestödjare, socialsekreterare, fältsekreterare och enhetschef.

Förvaltningen arbete och välfärd bedriver en bred verksamhet vilket gör att förvaltningen står inför olika förutsättningar i arbetet med kompetensförsörjningen. Analysen visar att behovet av nämnda befattningar på både en tre- och femårshorisont ökar. Prognosen på tre och fem år är beräknad på ökat behov till följd av prognostiserad ökning av befolkningens mängd, generell personalomsättning och beräknade pensionsavgångar. För befattningen boendestödjare har även ett ökat behov av insatser räknats in. Av analysen kan utläsas att den största bristen på utbildad personal återfinns inom befattningarna boendestödjare och socialsekreterare, både på en tre- och femårsperiod. För förvaltningens del innebär de demografiska förutsättningarna och analysen av kompetensförsörjningen att aktiviteter behöver planeras och vidtas för att möta förändringarna.

Analyserna sammanställs på koncernnivå för att kunna utgöra underlag för inriktning och åtgärder för Växjö kommuns strategiska kompetensförsörjning. Insatser kopplat till arbetsmiljö och ledarskap är förutsättningar för att hantera de förändringar som kommer att behöva göras framöver. Att behålla och att ta vara på de medarbetare som finns i Växjö kommun är, och kommer att vara, mycket viktigt för att klara kompetensförsörjningen. Förvaltningen arbete och välfärd har identifierat ett antal åtgärder för att säkra kompetensförsörjningen.

Exempel på åtgärder:

- Fortsätta utveckla samplanering och schemaläggning mellan enheter inom socialpsykiatrin.
- Marknadsföring genom deltagande på mässor och informera om uppdraget på gymnasieskolor, ambassadörskap samt reportage eller liknande från verksamheten.
- Stärka chefskapet och utveckla ledarskapet.
- Mentorskap för socionomstudenter via praktiktäna studier enligt projektplan.

Praktiktäna studier

Projektet praktiktäna studier är inne på sitt näst sista år och kommer under hösten 2024 att utvärderas. Förvaltningen har hittills tagit emot 15 studenter. Syftet med projektet är att utveckla samverkan och därmed kunskapsutbytet mellan Institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitetet och fem socialförvaltningar i närområdet. Samverkan och kunskapsutbyte sker genom att studenten under hela utbildningen har en kontakt socionom vid någon av förvaltningarna anslutna till projektet. De första fem studenterna har haft sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) inom förvaltningen arbete och välfärd och de studenter som ska ha sin praktik våren 2024 har fyra av fem valt att förlägga sin praktik på förvaltningen. För verksamheterna innebär "praktiktäna studier" att de blir väl insatta i socionomutbildningens innehåll och upplägg samt att samverkan med Institutionen för socialt arbete förstärks. De får en tidig kontakt med blivande socionomer och presumtiva medarbetare, vilket bland annat medför att de som arbetsgivare får möjlighet att visa vad de kan erbjuda och vad socialt arbete innebär i praktiken. Praktiktäna studier är ett bra sätt att attrahera nya medarbetare och visa upp arbetsplatsen för potentiella framtida kollegor.

Marknadsföring av Växjö kommun som arbetsgivare

Växjö kommun har under året deltagit på Linnéuniversitetets mässor samt på Växjöloftets jobb- och utbildningsmässa i syfte att marknadsföra Växjö kommun som arbetsgivare. Representanter från olika delar av kommunen, bland annat enhetschefer från avdelning vuxna, har deltagit på mässorna för att prata bland annat om sommarvikariat och timanställning inom Arbete och välfärd med besökarna.

Sommarrekrytering

En gemensam insats gällande sommarrekryteringen för sommaren 2023 startades i slutet av 2022 för att fortlöpa under våren 2023. Representanter från verksamheterna tillsammans med stödfunktioner inom till exempel Kommunikation och HR samordnade arbetet med sommarrekryteringen samt hade löpande avstämningar. Sommarrekryteringen var även en stående punkt i lokal samverkan tillsammans med fackliga parter. Det gemensamma arbetet kring rekrytering för sommaren 2024 påbörjades under hösten 2023 och en gemensamt framtagen annons för Arbete och välfärd och Omsorgsförvaltningen publicerades strax innan jul 2023.

Attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor

Två gånger per år följer Växjö kommun, genom Temperaturmätaren, upp hur medarbetarna upplever sin arbetsmiljö. Frågorna utgår ifrån kommunens gemensamma värdegrund. Den mätning som genomfördes hösten 2023 visar att genomsnittet av medarbetarupplevelsen för nämnden är totalindex 5,0 av 6,0 jämfört med 4,8 i mätningen som genomfördes i mars 2023. Svarsfrekvensen i nämnden är vid september månads mätning 84 procent, vilket motsvarar 614 svarande och en ökning av svarsfrekvensen på sex procentenheter i jämförelse med mätningen i mars 2023.

Totalindex av Temperaturmätaren i nämnden har tidigare varierat mellan 4,7 och 4,8 under flera år och totalindex 5,0 i september månads mätning är det högsta resultatet sedan 2019. Nämndens totala medelvärde per område (jämfört med våren 2023):

Jag möter alla med respekt: 4,9 (4,8)
Jag kan jobbet: 5,3 (5,2)
Jag gör verksamheten bättre: 4,9 (4,7)
Jag skapar en hållbar framtid: 4,8 (4,7)
Stolthet: 4,9 (4,7)

Resultatet av Temperaturmätaren omhändertags i nämndens utvecklingsarbete och under 2023 har insatser på flera olika nivåer i organisationen vidtagits. Bland annat införandet av en trivselgrupp på vissa enheter, teambaserat arbetssätt som innebär

arbete över de organisatoriska gränserna samt fler mötesforum för bland annat kunskapsutbyte.

Avslutningsenkät

Vad gäller uppfattningen om Växjö kommun som arbetsgivare visar avslutningsenkäten att av de medarbetare som har slutat i nämnden under 2023 har flest respondenter angett *merstimulerande arbetsuppgifter/utvecklingsmöjligheter* som orsak till att avsluta sin anställning. Övriga orsaker som angetts därefter är *högre lön och/eller andra förmåner, karriärbyte samt familj och/eller personlig anledning*. Den vanligaste orsaken till att avsluta sin anställning var även 2022 *mer stimulerande arbetsuppgifter/utvecklingsmöjligheter*. Förvaltningen har ett pågående arbete i verksamhetsplanen för att öka medarbetarnas upplevelse av att ha utvecklingsmöjligheter.

Det har sedan 2022 skett en förändring av hur många procent av respondenterna som rekommenderar Växjö kommun som arbetsgivare. 2023 svarar 96,15 procent, 25 respondenter, att de rekommenderar Växjö kommun som arbetsgivare. Detta jämfört med 74,42 procent, 32 respondenter, under 2022. Avslutningsenkäten är ett bra verktyg för analys och lärande av vilka utvecklingsområden som är viktiga för att vara en attraktiv arbetsgivare. För nämnden är personalomsättningen i procent 8,0 för 2023 jämfört med 11,5 föregående år. I jämförelse med Växjö kommun-koncern är nämndens personalomsättning 1,9 procentenheter lägre.

Arbetstid

Statistiken vad gäller sysselsättningsgrad för nämnden visar att både andelen anställda med en sysselsättningsgrad på 100 procent samt genomsnittlig sysselsättningsgrad i procent fortsätter att öka. Andelen anställda med en sysselsättningsgrad på 100 procent har ökat från 94,3 procent i december 2022, till 96,9 procent i december 2023. Genomsnittlig sysselsättningsgrad ökar från 97,6 procent till 98,8 procent. Att fler medarbetare anställs med en grundanställning på 100 procent ligger i linje med inriktningsbeslutet förvaltningsledningen tog i början av året om att anställa på 100 procent, så att frånvaro kan ersättas med ordinarie personal i så hög utsträckning som möjligt samt för att kunna samplanera mellan enheter. Att medarbetare i grunden har en anställning på 100 procent och att den genomsnittliga sysselsättningsgraden ökar bidrar till att vara en attraktiv arbetsgivare samt bidrar till kompetensförsörjningen genom att öka tillgänglig arbetstid. Det ger också en ökad möjlighet till samplanering och flexibilitet mellan enheterna för att lösa bemanningen.

Övergången från det lokala kollektivavtalet, årsarbetstidsavtalet, till det centrala kollektivavtalet, Allmänna bestämmelser, genomfördes i början av oktober 2021 för Kommunals avtalsområde. Årsarbetstidsavtalet gav möjlighet till större flexibilitet och snabba schemaförändringar än vad Allmänna bestämmelser gör. Berörda enheter har arbetat med det förändrade arbetssättet sedan övergången, bland annat genom samplanering för att lösa planerad frånvaro. Arbetat har under 2023 gett resultat då antalet övertidstimmar har minskat jämfört med 2022, förvaltningen redovisar 1155 färre övertidstimmar 2023 vilket motsvarar en kostnad på 500 000 kr. Att antalet övertidstimmar har minskat kan även vara en konsekvens av inriktningsbeslutet att anställa på 100 procent samt minskad korttidsjukfrånvaro.

Jämställdhet, likabehandling och mångfald

Jämställdhet, likabehandling och mångfald är viktiga perspektiv för Växjö kommunkoncernen som arbetsgivare. Jämställdhet handlar om att män och kvinnor ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom olika områden i livet, däribland i arbetslivet. Insatser för jämställdhet kan handla om att vara uppmärksam på eventuella löneskillnader och könsfördelning i olika sammanhang men också om normer och beteenden. Arbetet med jämställdhet på kommunens arbetsplatser utvecklas genom fortbildning och samtal som en del av Växjö kommuns deltagande i *Modellkoncept för jämställdhet* genom Sveriges kommuner och regioner (SKR). Genom att stärka arbetet med jämställdhet förväntas även andra aspekter av ojämlikheter uppmärksammas på ett positivt sätt. Den statistik som tas fram i samband med årsrapporten är könsuppdelad och visar att majoriteten, 72,2 procent, av de anställda i förvaltningen är kvinnor.

Växjö kommunkoncern arbetar med likabehandling för att skapa förutsättningar för en bra arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv. Målet är att kommunens likabehandlingsarbete ska motverka diskriminering och främja allas lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Resultatet i Temperaturmätaren för nämnden vad gäller frågan "*På min arbetsplats arbetar vi för likabehandling av dem vi är till för*" visar ett resultat på 5,1 av totalt 6,0. Ett resultat som över tid legat strax över 5 vilket indikerar att arbetet förvaltningen genomför gällande likabehandlingsfrågor ger resultat. Nämndens resultat följer även resultatet i Växjö kommunkoncern i stort.

Mångfaldsbegreppet är brett och kan inkludera många olika aspekter. Ett viktigt verktyg är de kompetensbaserade rekryteringar som Växjö kommuns förvaltningar och bolag tillämpar för att säkerställa ett enhetligt och professionellt arbetssätt. Antalet medarbetare med utrikes bakgrund inom nämnden är vid den senaste mätningen, november 2022, 23,3 procent. Insatser som har gjorts inom nämnden för att öka jämställdhet, likabehandling och mångfald är till exempel att nämnden representeras i Sveriges kommuner och regioners tvååriga *Modellkoncept för jämställdhet*. Deltagarna i konceptet ges möjlighet till systematiska jämförelser inom olika teman via lärandeträffar. Målet för modellkonceptet är att identifiera jämställdhetsutmaningar samt göra förbättringar i styrning och ledning av verksamheten hos de som deltar. En inventering av vilka enheter som har arbetskläder har även genomförts i nämnden, ett syfte med uppdraget är att säkerställa att Växjö kommuns nämnder har lika villkor gällande arbetskläder. Inventeringen visade att där det finns behov av arbetskläder tillhandahålls arbetskläder.

Framtid och omvärld

För att kunna leverera service till invånare, företag och besökare behöver nämnden säkerställa att organisationen har den kompetens som behövs för att kunna upprätthålla verksamheten. Genom att arbeta med kompetensförsörjning på ett strukturerat sätt kan nämnden få överblick och förutsättningar för planering och prioritering både på kort och på lång sikt. Växjö kommun ska marknadsföra sig som en trygg och utvecklingsinriktad arbetsgivare med ett viktigt uppdrag att säkra välfärden i en väl fungerande kommun. Fokus ska vara på dem vi är till för. Demografiska förutsättningar och brist på arbetskraft innebär dock att rekrytering av nya medarbetare inte kommer att vara tillräckligt för att lösa kompetensförsörjningen,

varken i Växjö kommun eller på arbetsmarknaden som helhet. Kommunens verksamhet kommer också att behöva utvecklas och arbetssätt förändras för att klara av uppdragen. De möjligheter som teknikutveckling och digitalisering medför behöver tas tillvara för att kunna effektivisera verksamheten och klara kompetensförsörjningen.

Uppdrag

Analysera var behov av arbetskläder finns

Uppdraget har genomförts genom att dels inventera inom vilka verksamheter inom förvaltningen som arbetskläder används idag, dels utreda var behov av arbetskläder finns utifrån såväl föreskrifter från Arbetsmiljöverket som Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2015:10) om basal hygien i vård och omsorg. Kartläggningen visar att verksamheter inom nämndens ansvarsområde tillgodoser behovet av arbetskläder utifrån skyddsaspekten. Resultaten visar också att det finns flera verksamheter som tillhandahåller arbetskläder i andra syften, exempelvis användning av profilkäddor och ytterkläder och likaså här bedöms behovet av arbetskläder vara tillgodosett. Utredningen gör bedömningen att det finns ett behov av en mer enhetlig hantering av arbetskläder över enhetsgränserna och lämnar rekommendation om att det tas fram en övergripande riktlinje för hantering av arbets- och skyddskläder för samtliga verksamheter inom nämndens ansvarsområde.

De som deltar i daglig verksamhet ska få sommarersättning motsvarande dagersättning under sina lediga sommarveckor, upp till fyra veckor

Sommarersättning har fördelas till deltagare i daglig verksamhet, genom en sommarbonus för 2023. 400 tkr fördelades mellan de personer som har insatsen daglig verksamhet, på likartat vis inom omsorgsförvaltningen och förvaltningen arbete och välfärd.

Intensifiera arbetet med strategisk kompetensförsörjning

Genom att arbeta med kompetensförsörjning på ett strukturerat sätt i alla led kan förvaltningen på kort och lång sikt säkerställa att organisationen har den kompetens som krävs för att leverera service till dem vi är till för. Kompetensförsörjningsrapport har arbetats fram för att identifiera och analysera gapet för ett antal utvalda befattningar. Underlaget till kompetensförsörjningsrapporten har arbetats fram vid två workshopstillfällen med förvaltningens ledningsgrupp, ledda av HR-konsult. Kompetensförsörjningsrapporten analyseras och sammanställs till en aggregerad rapport som visar på kommunkoncernens samlade kompetensbehov och vilka åtgärder som behövs på kort och lång sikt. Aktiviteterna handlar bland annat om att utveckla och tydliggöra verksamhetens uppdrag, omställning av arbetsuppgifter och att skapa en struktur för karriärvägar för att utveckla och attrahera medarbetare. Chefskapet ska stärkas och ledarskapet ska utvecklas.

Avslutningssamtal genomförs enligt framtagen rutin och resultaten av efterföljande enkät omhändertas i organisationen på ett ändamålsenligt sätt.

Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Personalomsättning, procent (%)	2023			8 %		
Genomsnitt av medarbetarupplevelsen från temperaturmätaren	2023			5		

Medarbetare i Växjö kommun har tillgång till en god fortbildning och kompetensutveckling

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling är ett brett begrepp och kan till exempel innefatta utbildning, handledning, mentorskap och praktik. I Temperaturmätaren får Växjö kommuns medarbetare två gånger om året ta ställning till påståendet "Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete". Resultatet från hösten 2023 visar ett resultat på 4,8 av totalt 6,0, ett resultat som över tid legat strax under 5. Nämndens resultat följer även resultatet i Växjö kommunkoncern i stort.

I det koncerngemensamma arbetet med strategisk kompetensförsörjning har det kommit fram att flertalet verksamheter genomför och planerar ett antal kompetensutvecklande åtgärder utifrån verksamhetens behov. Insatserna kan ha fokus på att utveckla medarbetarnas kompetens, förbättra arbetsmiljön genom ökat stöd till nya medarbetare och att göra roller mer attraktiva så att verksamheten kan rekrytera och behålla medarbetare i större utsträckning.

Omställningsfonden är en resurs som kan ge stöd i arbetet med förebyggande insatser och aktiviteter som gör det möjligt att ställa om organisationen och medarbetare för att möta framtida kompetensbehov. Nämnden har under 2023 ansökt och fått beviljat flera utbildningstillfällen för medarbetare som kommer att genomföras under 2024.

Inom nämnden har bland annat följande kompetensutvecklingsinsatser genomförts under 2023:

- Avdelningsdag med tema medarbetarskap där arbetet efter dagen fortsatt på enhetsnivå med övningar för att bland annat öka den psykologiska tryggheten.
- Samverkansutbildning om Barnens bästa gäller.
- Utbildning inom medling.
- Brottsförebyggande arbete i form av konferenser.
- Intern utbildning i rättsäker handläggning.
- Grundutbildning samt säkerhetsutbildning i Signs of safety som är en modell för utredning och uppföljning av barns trygghet och säkerhet.
- Studiebesök i Järva tillsammans med polisen för att se hur polis, skola och socialtjänst samverkar.
- Handledning i Signs of safety.
- Terma-utbildning, terapeutiskt möte med aggression. Utbildning i att bemöta och förebygga hot och våld. Medarbetare har även utbildats för att kunna internutbilda sina kollegor.
- Utbildning inom hjärt- och lungräddning för medarbetare för att kunna utbilda sina kollegor internt.
- Utbildning inom IBIC - individens behov i centrum.
- Utbildning för medarbetare om Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och tydliggörande pedagogik från de interna NPF-ambassadörerna.
- Kompetensförstärkning kring arbetet med avhopparverksamhet. Ett team som arbetar med frågan har bildats och en rutin för arbetet har tagits fram.
- Återkommande handledningar för medarbetare och vid behov handledning inom specifikt område, till exempel missbruk.
- Heldagsutbildning med fokus på arbetsmiljö och verksamhetsområdet man arbetar inom.

Kompetensutveckling för chefer är en viktig pusselbit för att stärka chefs- och ledarskap och därmed förbättra förutsättningarna för både chefer och medarbetare till exempel i fråga om tillit och förtroende. I samband med Chefens dag i september fick kommunens samtliga chefer delta i en föreläsning kring psykologisk trygghet och hur det kan ligga till grund för en välfungerande verksamhet. Inom nämnden har man bland annat under 2023 genomfört:

- Övningar och gemensamma målsättningar gällande ledarskap för enhetschefgrupper.
- Socialchefs dagar i Karlstad.
- En resa inom ledarskap för enhetschefer med syfte att växa som chef och ledare.
- Utbildning för chefer i Signs of safety i ledning och daglig handledning.
- Bokcirkelgrupper kring ledarskap med diskussioner i mindre grupper.
- Utbildningarna *Chef i Växjö kommunkoncern* och *Chef över chefer i Växjö kommunkoncern* via Chefsakademin.

Framtid och omvärld

Olika omvärldsfaktorer som demografi, brist på arbetskraft samt ökad digitalisering avspeglas även i kommunens uppdrag. Andra områden som påverkar behovet av kompetens är förändrade krav på kommuner inom till exempel krisberedskap, civilt försvar och klimatanpassning. Detta kräver att medarbetarna har kunskap och kompetens för att kunna utföra sitt uppdrag i en föränderlig värld. Genom att arbeta med att stärka den psykologiska tryggheten kan innovationskraften stärkas och ge bra förutsättningar för att vidareutveckla verksamheten.

Uppdrag

Kompetensutveckling inom beställarfunktion i hela kommunkoncernen

Utredning om förutsättningarna att utse inköpsansvariga samt arbeta vidare med frågan om effektivare inköp i förvaltningen har genomförts. Utredningen lämnar förslag till arbetssätt gällande framtida fakturahantering inom förvaltningen samt

Uppdrag

förslag till fortsatt utredning/kartläggning gällande effektivare inköp och inköpskultur.

Efter utredningen har dialog förts i förvaltningens ledningsgrupp om mottagningsattestanter samt inköpskultur, där inköp behöver planeras och att Marknadsplatsen används i första hand. En e-tjänst för inköp på Willans Park ska införas. Utbildningar finns tillgängliga i utbildningsportalen.

Implementera systematiskt säkerhetsarbete

Förvaltningen har implementerat ett systematiskt säkerhetsarbete enligt följande:

- Workshop har genomförts i krisledning och stabsmetodik för förvaltningens ledningsgrupp som därefter haft dialog om stabsfunktioner och utsett representanter för rollerna i krisledning. Utbildning i krisledning- och stabsmetodik inklusive en första krisledningsövning har därefter genomförts med den utsedda krisledningen. Förvaltningens säkerhetsamordnare har varit delaktig i framtagandet av mallar för krisledningsplan och tillhörande checklistor.
- Ny riktlinje för systematiskt säkerhetsarbete har arbetats fram och fastställts. Riktlinjen har en tydligare koppling till Växjö kommuns policy för säkerhet och beredskap.
- Övergripande säkerhetsrutin för förvaltningen har tagits fram med koppling till den reviderade riktlinjen för systematiskt säkerhetsarbete.
- Säkerhetsrutin för Willans Park har uppdaterats och har en ny struktur samt koppling till den reviderade riktlinjen för systematiskt säkerhetsarbete.
- Ny instruktion för bokning av väktare togs fram i maj månad i syfte att inte vara personbundet utan en del i att upprätthålla verksamheten och underlätta och möjliggöra en snabbare och effektivare bokning av väktare för verksamhetens.
- För att säkerställa aktuell information om vilka larm som finns i verksamheten och att kontaktuppgifterna för respektive larm fortfarande stämmer genomfördes under maj månad en översyn av samtliga personlarm. Inventeringen har gjorts för att säkerställa att samtliga personlarm har rätt uppgifter som SOS förmedlar till utsedda kontaktpersoner samt till som polis och bevakningsleverantör.
- Brandskyddsregler och egenkontroll för brandskyddet har arbetats fram.
- Identifiering av sårbarheter, både säkerhets och i kontinuitetshandlingen i förvaltningens passage och larmsystem ASSA ARX. Tillskapa en organisation som jobbar tillsammans och likartat, upprätta ett förvaltande av ARX för att säkerställa att samtliga administratörer jobbar likartat samt rätt personer har tillträde till rätt område. Även enhetligt förfarande för chefer att anmäla tillträde till personal inom förvaltningens fastighetsbestånd.
- Inventering och avslut av gamla avtal med SOS har genomförts samt uppdatering av kontaktperson nummer.
- Inventering av och uppdatering av krisstödspersoner har genomförts, även rekrytering av nya.
- Sett över och förankrat befintlig rutin "Kommunal krisstödplan vid särskild händelse" för aktivering av kommunalt krisstöd. Planerat för kvartalsvis övning med krisstödspersoner samt samverkan med Krissamverkan Kronoberg.

Växjö kommun har friska medarbetare

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i nämnden för helåret 2023 visar att sjukfrånvaron, procent av tillgänglig tid, är 4,62 procent. I jämförelse med motsvarande statistik vid helåret 2022 har sjukfrånvaron i nämnden minskat med 1,55 procentenheter. Jämfört med Växjö kommunkoncernen uppvisar nämnden en sjukfrånvaro som är 1,28 procentenheter lägre. Kvinnliga medarbetare i nämnden har en något högre procentuell sjukfrånvaro än män även om sjukfrånvaron för kvinnor är 2,08 procentenheter lägre än 2022. För män är sjukfrånvaron 2023 0,21 procentenheter lägre än 2022. Sjukfrånvaro per snittanställd har minskat med 4,8 dagar och har även minskat både för män och kvinnor. De senaste årens sjukfrånvaro har i stor utsträckning präglats av Covid-19, men har minskat i takt med att pandemin avtagit i omfattning.

Andelen sjukfrånvaro som är över 60 dagar, långtidssjukfrånvaron, uppgår till 41,77 procent, en ökning med 7,7 procentenheter jämfört med helåret 2022. All långtidssjukfrånvaro återfinns hos medarbetare över 30 år. Störst ökning av långtidssjukfrånvaron syns bland kvinnor, 8,45 procentenheter, men ökningen hos män är nästan lika stor, 7,44 procentenheter. En kartläggning av långtidssjukfrånvaron för män gjordes i maj 2023 där sjukfrånvaroorsakerna för 2022 analyserades. Denna kartläggning visade att majoriteten av sjukfrånvaron inte kunde härledas till arbetet. Eftersom statistiken för helåret visar att både kvinnor och män i förvaltningen är mer långtidssjukskrivna än vid föregående mätning, finns det anledning att analysera frånvaron och genomföra eventuella åtgärder.

Anställningsformer

Goda arbetsvillkor och rätt bemanning är viktigt både för att möta kompetensbehoven och för att ge förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. I nämnden arbetar totalt 764 anställda. Av dessa är majoriteten tillsvidareanställda, 714 tillsvidareanställda jämfört med 684 år 2022. Att antalet tillsvidareanställda medarbetare har ökat samt att tillsvidareanställda har ökat mer än tidsbegränsat anställda, visar att förvaltningsledningens inriktningsbeslut om att anställa på 100 procent har gett resultat. Även det totala antalet anställda, tillsvidareanställda samt tidsbegränsat anställda med månadslön, har ökat i nämnden. Det arbetar i december 2023 totalt 764 medarbetare i nämnden, 22 fler än i december 2022. Ökningen av medarbetare, spritt mellan olika befattningar, återfinns främst inom avdelning Arbete och lärande men till viss del även inom avdelning Barn och familj. Ett ökat behov av arbete och välfärds insatser från invånare kan vara en förklaring till att fler medarbetare har anställts.

Friskvårdsbidrag

Friskvårdsbidraget höjdes med 500 kr årsskiftet 2022/2023 vilket innebär att Växjö kommuns medarbetare numera får ett årligt friskvårdsbidrag på 2000 kr. Hela eller delar av friskvårdsbidraget har inom nämnden under 2023 utnyttjats av 76 procent jämfört med 65 procent 2022.

Åtgärder kopplat till arbetsmiljö

Under 2023 har ett antal åtgärder vidtagits för att vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet och ge Växjö kommunkoncerns chefer stöd i sitt uppdrag att arbeta hälsofrämjande och förebyggande. En samlad översyn av kommunens arbetsmiljöarbete gjordes i början av året då Växjö kommun fick ett föreläggande från Arbetsmiljöverket. Växjö kommun skickade in ett svar till Arbetsmiljöverket kring genomförda och planerade åtgärder för att förbättra och/eller realisera arbetsmiljöarbetet. I maj fick kommunen svar att de krav som ställs hade uppfyllts och att ärendet hade avslutats. Exempel på åtgärder som har genomförts under 2023 är:

- Implementering av ny riktlinje för fördelning av arbetsmiljöuppgifter inklusive utbildning och stödmaterial
- Utbildning i arbetsmiljöansvar för förtroendevalda politiker
- Chefsdagen våren 2023 – dialog och konkreta exempel på systematiskt arbetsmiljöarbete

Inom arbetsmiljöområdet har ett antal utbildningsinsatser lanserats under året:

- Återhämtning i arbetsvardagen
- Stress och återhämtning
- Kränkande särbehandling, en grundutbildning
- Hantering av alkohol- och drogärenden

De tre första utbildningarna inom arbetsmiljöområdet riktar sig både till chefer och medarbetare och består av inspelade föreläsningar samt i vissa fall även reflektionsfrågor. Den fjärde utbildningen, som är en fysisk utbildning, har målgruppen chefer och handlar om att kunna fånga upp och identifiera tidiga signaler hos medarbetare.

Inom det förebyggande arbetet har implementeringen av systemstödet IA genomförts under 2023 och har bland annat inneburit verksamhetsspecifika skyddsronder och riskobservationer. För förvaltningens del används systemstödet IA av förvaltningen, sedan hösten 2023, både när det gäller skyddsronder, riskobservationer, tillbud och skador.

Under året har Växjö kommunkoncern börjat tillämpa den riktlinje kring fördelning av arbetsmiljöuppgifter som beslutades under 2022. För att kunna tillämpa riktlinjen i vardagen finns vägledning på intranätet, en digital utbildning samt en e-tjänst. Insatser har även gjorts för att säkra arbetsförhållanden i arbetsmiljöer där flera arbetsgivare eller en arbetsgivare med flera arbetsgrupper bedriver verksamhet i samma fastighet. Exempel på sådana arbetsplatser kan vara skolor, särskilda boenden och kontorsmiljöer.

För nämnden har fokus i arbetsmiljöarbetet under 2023 varit att sprida och påbörja arbetet med det årshjul för systematiskt arbetsmiljöarbete som tagits fram. Verksamheterna i nämnden följer årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet från september 2023. Fokus har även varit att uppdatera riktlinjen för systematiskt säkerhetsarbete innehållande bland annat riktlinjer om hot och våld, förbättra arbetsmiljön på Willans park gällande bland annat höga ljudnivåer samt införande av hemvist för medarbetare.

Framtid och omvärld

Systematiskt arbetsmiljöarbete är en nyckel för att säkra att medarbetare har rätt förutsättningar för att lyckas med sitt arbete och att de stannar kvar hos Växjö kommun som arbetsgivare. Genom att säkerställa chefers förmåga att kontinuerligt bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete kan arbetsgivaren arbeta förebyggande och minska risken för skador och ohälsa. Även chefers arbetsmiljö är ett viktigt utvecklingsområde. Det kan handla om chefers villkor utifrån verksamhetens krav och komplexitet samt att kunna trygga att chefer har en hållbar arbetsmiljö och därmed goda förutsättningar för att göra ett bra jobb.

Under kommande år fortsätter arbetet med att skapa förutsättningar för ett effektivt och datadrivet kvalitets- och analysarbete. I uppdraget ingår både att kvalitetssäkra befintliga HR-nyckeltal, att utveckla nya samt att byta system för att visualisera och arbeta med statistiska underlag. Arbetet kan komma att innebära att beräkningsgrunden för nyckeltal så som sjukfrånvaro och personalomsättning justeras för att skapa bättre och mer tillförlitliga analysunderlag.

Uppdrag

Höjt friskvårdsbidrag 2 000 kronor

Uppdrag

Budgetramen är justerad enligt det höjda friskvårdsbidraget. Friskvårdsbidraget som är höjt till 2000 kronor gäller för medarbetare inom Växjö kommunkoncerns förvaltningar, bolag och förbund. Via intranätet får medarbetarna information om vad friskvårdsbidraget kan användas till. Det har även arbetats fram ett material som kan användas på arbetsplatsträffar/personalmöten där vikten av friskvård diskuteras och information kring friskvårdsbidraget ges.

	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Sjukfrånvaro, andel av den tillgängliga ordinarie arbetstiden (%)*	2023			4,6 %		

Verksamhetsredovisning

I de följande kapitlen ges en verksamhetsredovisning i processperspektiv. Växjö kommun har strukturerat koncernens styrning i fem huvudprocesser. Processerna verkar över organisationsgränserna och fokuserar på ett gemensamt värdeskapande och en tydlig leverans till dem vi är till för.

Riktningens utveckling värderas

Varje process beskrivs i ett eget kapitel med separata avsnitt för de till processen kopplade riktningens målen. Målen saknar explicita måttal och är av karaktären riktning där önskvärd riktning eller utveckling definieras med hjälp av angivna nyckeltal. Genom att inte ange absoluta värden för respektive mål främjas ett ständigt förbättringsarbete.

Bedömning av måluppfyllelse sker på kommunövergripande nivå och baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål i Växjö kommuns budget.

Sammanfattande beskrivning och analys

I den sammanfattande beskrivningen och analysen av verksamhet, uppdrag och nyckeltal ges information om för perioden betydelsefulla aktiviteter, åtgärder, resultat och effekt. Här ges även en djupare analys och åtgärdsförslag avseende de nyckeltal som avviker väsentligt från önskvärd utveckling. Avsnittet avslutas med ett resonemang om framtid och omvärld.

Uppdrag och nyckeltal

I avsnittet rörande uppdrag beskrivs den aktivitet samt det resultat och effekt som har uppnåtts avseende de till riktningens målet kopplade uppdragen. Under respektive rubrik indikeras status på uppdragets realiserade effekt med en röd, gul eller grön färgmarkering där grön markering anger att uppdraget är avslutat och förväntad effekt är uppnådd.

Under rubriken nyckeltal redovisas utfallet i de nyckeltal som fungerar som indikatorer för såväl riktningens målets utveckling som bedömning av det samlade effektivitetsmålet. Kolumnrubriken period anger vilken period som utfallet noteras för. Positiv utveckling av noterat utfall i förhållande till den förra mätningen anges med en uppåtgående pil och negativ utveckling av noterat utfall anges med en nedåtgående pil. Kolumnrubriken jämförelse med större stad ger information om respektive nyckeltals utfall i förhållande till det genomsnittliga värdet för kommungruppen större stad i Kolada. Samma utfall eller bättre indikeras med grön färgmarkering och sämre utfall indikeras med röd färgmarkering. I de fall där vi använder lokala mått som inte kan jämföras med denna referensgrupp utgör hittills bäst inrapporterad data för Växjö kommunkoncern bas för jämförelsen och är därmed det accepterade värdet. I de fall detta förekommer noteras det i avslutning till aktuellt nyckeltal.

Merparten av indikatorerna för måluppföljning kommer från Kolada som är en nationell statistikdatabas för kommun och landsting. Information publiceras med viss fördröjning vilket får till följd att flera av nyckeltalen refererar till annan period än det aktuella verksamhetsåret.

Uppföljning av riktningmålen

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

I Växjö kommun gäller full sysselsättning

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Förstärkta arbetsmarknadsinsatser

Andelen förvärvsarbetande invånare i Växjö kommun har legat på en relativt stabil nivå över tid. Vid en jämförelse med referensgruppen större stad har kommunen legat över jämförelsemåttet under de senaste tio åren. Marginella skillnader kan noteras mellan könen, där män i något högre grad än kvinnor förvärvsarbetar.

Växjö kommuns arbetsmarknadsinsatser ska både stärkas och utökas så att målgruppen ges möjlighet till självförsörjning genom arbete eller studier. Nämnden för arbete och välfärd har en viktig roll i arbetet genom att stötta och vägleda Växjöbor till en stegförflyttning mot arbetsmarknaden. Förvaltningens arbete med att ta fram ett flöde för arbetsmarknads- och utbildningsinsatser för att fånga upp individer som står långt ifrån arbetsmarknaden har börjat ge effekt.

I arbetet att utveckla och förtydliga yrkesgruppernas funktion och samverkan i anställningsgruppen har en process för arbetsmarknadsanställningar tagits fram. Implementering av processen sker genom anställningsgruppen och processen ska dels vara ett stöd för berörda medarbetare, dels kvalitetssäkra förvaltningens individarbete inom insatsen. Numera erbjuds sysselsättning och arbetsträning på Parketten till individer som inte kan omfattas av sysselsättning via socialtjänstlagen, SoL, eller insats via Arbetsförmedlingen.

Anställningar kan och bör ses som en del i det förebyggande arbetet mot en längre arbetslöshet och som en del i det arbetet har en prioritering av vilka som ska erbjudas en anställning i kommunens arbetsverksamhet arbetats fram. Matchning och kontakt med näringslivet intensifieras under anställningstiden och under 2023 har 280 personer haft en anställning i kommunens arbetsverksamhet. Insatsen gällande arbetsträning har byggts upp och det har varit ett kontinuerligt inflöde av deltagare under perioden där både Arbetsförmedlingen och koordinatorsenheten anvisat deltagare. Samverkan med fristående leverantörer inom Arbetsförmedlingens tjänst "Rusta och matcha" fortsätter att utvecklas. Förvaltningen har öppnat upp för leverantörer att initiera arbetssökande för arbetsmarknadsinsatser inom kommunen (praktik, anställning och språkinsats). Koordinatorerna har riktat sitt arbete mot olika målgrupper inom ekonomiskt bistånd där bland annat en målgrupp är biståndstagare som har en leverantör hos Arbetsförmedlingen.

Andelen deltagare som vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet börjat arbeta eller studera har (44 procent, 2022) minskat något sedan föregående mätning (47 procent, 2021). Utfallet (2022) för män ligger något högre (48 procent), i förhållande till utfallet för kvinnor (41 procent). Resultatet är marginellt högre än utfallet för jämförelsegruppen större stad (43 procent). Arbetsmarknaden hade under 2022 en stark återhämtning efter pandemin och det teambaserade arbetssättet och koordinerade förhållningssättet som präglar Växjö kommuns arbetsmarknads- och utbildningsinsatser bedöms ha varit gynnsamt för utvecklingen. Samtidigt har det blivit svårare att få ut personer med långvariga biståndsbehov på arbetsmarknaden. Delar av gruppen som är i behov av ekonomiskt bistånd har även av olika skäl en lång väg till självförsörjning genom exempelvis studier. Det koordinerande och långsiktiga kompetensförsörjnings- och matchningsarbetet är därför fortsatt betydelsefullt.

Kostnaderna för arbetsmarknadsåtgärder har ökat sedan föregående mätning, vilket förklaras av en förstärkning av fler arbetsmarknadsanställningar. Under de senaste åren har Arbetsförmedlingens reformering pågått vilket inneburit att fristående leverantörer i högre omfattning har arbetat med arbetssökande som anses stå närmast arbetsmarknaden. Det har medfört att de individer som kommunens arbetsmarknadsverksamhet har arbetat med har en längre väg till arbete eller studier.

Utfallet av nyckeltalet kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kronor per invånare, har minskat (2022) jämfört med föregående mätning och ligger på en lägre nivå i förhållande till jämförelsegruppen större stad. Denna utveckling har skett trots ökade ekonomiska utmaningar för hushållen i form av hög inflation. Måttet beskriver bruttokostnad för externa bidrag och transfereringar inom ekonomiskt bistånd, dividerat med antal invånare totalt, den 31 december (utbetalt bistånd till flyktinghushåll ingår inte).

Vuxenutbildning

Andel kursdeltagare på gymnasial vuxenutbildning/påbyggnadsutbildning som slutfört kurs (74 procent, avser 2022) ligger kvar på samma nivå som föregående mätning. Såväl Växjö sammanhållna studie- och yrkesvägledningsprocess som utbildningsanordnarens upparbetade arbetssätt för att motverka avbrott, antas bidra till resultaten. Ett arbete pågår för att se över hur kvalitetsredovisning av kommunal vuxenutbildning kan förbättras.

Uppföljning av deltagarens möjligheter att varaktigt etablera sig efter slutförd yrkesutbildning visar fortsatt goda resultat. Under granskningsperioden, januari till juni 2023, gällande hur många elever som har fått arbete inom sex månader efter avslutad yrkesutbildning och med en anställning på minst 50 procent svarade 99 elever på mätningen. Utav dessa har 93 procent fått arbete, vilket ger 92 unika individer. Varav fyra procent är arbetssökande, vilket genererar fyra unika individer. När det gäller arbete direkt efter avslutad yrkesutbildning är möjligheten till arbete störst inom vården och inom industri såsom CNC, VVS, fastighetsskötare och fastighetstekniker.

Vid vårens mätning är det fler män än kvinnor som har fått arbete efter avslutad yrkesutbildning. Av de 49 kvinnorna har 44 kvinnor

arbete (48 %). Bland männen har 48 av 50 arbete (52 %). Arbetet är på minst deltid, 50 procent, eller mer.

För granskningsperioden har sex auktoriserade utbildningsanordnare ingått i undersökningen och som tillhandahåller en eller flera yrkesvuxutbildningar. Mätningen avser de elever som har läst minst 500 verksamhetspoäng. Totalt deltog 114 elever i studien varav 15 elever ej svarade. I redovisningen används därmed 99 svarande elever.

Kostnaderna för kommunal vuxenutbildning (kronor/heltidsstuderande) har ökat för såväl Växjö som jämförelsegruppen större stad sedan föregående mätning. I Växjö kommun var kostnaden per heltidsstuderande 41 925 kr (2022) vilket är betydligt lägre än utfallet för större stad på 69 832 kronor kr/heltidsstuderande. De ökade kostnaderna för vuxenutbildningen härleds till att kravet på kommunal medfinansiering inom yrkesutbildningar återinförts under 2022, vilket medfört ökade kostnader för verksamheten.

Framtid och omvärld

Arbetsmarknaden, som länge varit motståndskraftig, börjar ge vika när varslen och arbetslösheten ökar samtidigt som antalet lediga platser minskar. I Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator under hösten 2023 är arbetsgivarna lika pessimistiska som i samband med finanskrisen hösten 2008.

Sysselsättningsstillväxten bedöms vara svag under 2024 för att därefter successivt öka något under 2025. De inskrivna arbetslösa som har lämnat för arbete är framför allt personer som har minst en avslutad gymnasial utbildning, vilket visar att en fullständig gymnasieutbildning fortsatt är den enskilt viktigaste faktorn för att varaktigt etablera sig på svensk arbetsmarknad. Majoriteten av de långtidsarbetslösa bedöms ha en svagare konkurrensförmåga på arbetsmarknaden och utmaningarna är särskilt stora för arbetslösa som varit utan arbete i två år eller mer. Denna grupp av arbetslösa, framför allt de med kort utbildning, riskerar att få en ännu svårare situation på arbetsmarknaden i takt med att kompetenskraven förändras. När konjunkturen försvagas framöver är det centralt att rikta insatser mot personer som riskerar att hamna i långtidsarbetslöshet. Gruppen långtidsarbetslösa har en komplex sammansättning där många har behov av fördjupat stöd anpassat utifrån sina specifika förutsättningar. Samtidigt kvarstår stora utmaningar med den utbredda bristen på kompetens. Många arbetslösa saknar de kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar. För att undvika att fler hamnar i långtidsarbetslöshet och samtidigt säkra kompetensförsörjningen är det enligt Arbetsförmedlingens nödvändigt att fler arbetslösa tar del av utbildningsinsatser. (Arbetsförmedlingen, Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2023)

Uppdrag

Förstärkta arbetsmarknadsinsatser

Process för arbetsmarknadsanställningar är framtagen och beslutad. Implementering av processen har skett genom den s.k. anställningsgruppen. En prioritering av vilka målgrupper som ska erbjuda anställningar har tagits fram. Även anställningar kan och bör ses som en förebyggande insats då det kan motverka en längre arbetslöshet därför har till exempel ukrainare som kommit enligt massflyktdirektivet, erbjudits anställning. Antal anställningar har under första halvåret legat runt 150 stycken och under andra halvåret runt 130 stycken.

Matchning och kontakt med näringslivet intensifieras under tid för Arbetsmarknadsanställning. Insatsen arbetsträning har byggts upp och inflödet av deltagare har varit positiv.

Samverkan med fristående leverantörer inom Arbetsförmedlingens tjänst "Rusta och matcha" fortsätter att utvecklas samtidigt som förvaltningen också inlett samverkan med leverantör i Arbetsförmedlingens nya tjänst "Steg till arbete", en tjänst för en målgrupp som bedöms stå längre från arbetsmarknaden och innehåller delar av arbetsträning och arbetsprövning.

Förvaltningen har även öppnat upp för leverantörer att initiera arbetssökande för arbetsmarknadsinsatser inom kommunen (praktik, anställning och språkinsats).

Extra satsning för att få ungdomar och utrikesfödda kvinnor i arbete

Förvaltningens koordinatörer har riktat sitt arbete mot olika målgrupper inom ekonomiskt bistånd och bland annat ungdomar. Parketten ung och Framtidsverkstaden ung har startats och sker på Bergendalska gården.

Samarbete med utbildningsförvaltningen pågår gällande unga som varken arbetar eller studerar (UVAS). Det finns planer för att inrätta en ungdomskoordinator som arbetar tillsammans med handläggare inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Ungbo och Bengtsgård arbetar särskilt med placerade ungdomar för möjligheten att förberedas för yrkeslivet. Målsättningen är en fungerande skolgång, hitta en god balans i livet, lära sig hantera ett eget boende och hushållsbudget och därmed också kunna klara en anställning. Personal hjälper ungdomarna med läxor, motivera till skola och fortsatta studier och uppmantra till sommarjobb för att skapa referenser och arbete framåt.

Neighbourhood arbetar aktivt för att hjälpa antagna ungdomar gällande hur de söker arbete och hur en arbetsintervju går till. De följer även ungdomar på arbetsplatser för att stötta kommande arbetsgivare. Ungdomarna får också genomgå träning för att bygga på sin karaktär och sitt självledarskap för att skapa en god och hälsosam livsstil utanför kriminalitet och droger.

Satsningar på åtgärder riktade mot utrikesfödda kvinnor fortsätter. Insatserna syftar till arbetsmarknadsinsatser efter målgruppens behov men även stöd och rådgivning utifrån uppsökande arbete inom öppna förskolor och familjecentraler, till exempel föräldrasvenska och samhällsorientering.

Uppdrag

SamStart sker i samarbete med utbildningsförvaltningen och Arbetsförmedlingen Kronoberg Blekinge. Under året har processbilden för SamStart blivit klarare och tydligare.

	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Förvärsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	2021	78	80	79	↗	●
KF	Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)	2022	75 %	73 %	74	→	●
N/S R/K	Andel personer som är i en verksamhet relaterad till yrkesutbildningen 6 månader efter avslutad yrkesvux	Delår 2023			99	↗	●
N/S R/K	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	2022	41 %	48 %	44	↘	●
N/S E	Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2022			545	↘	●
N/S E	Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/inv	2022			909	↗	●
N/S	Kursdeltagare i komvux på grundläggande nivå som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	2022			82 %	↘	●
N/S	Kursdeltagare i komvux på gymnasial nivå som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	2022			77 %	→	●

Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Möjligheten till arbete och egen försörjning är viktiga delar för både individens delaktighet i samhället och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Genom att följa etableringen bland de som kommit till Sverige som flyktingar eller anhöriga till flyktingar, ges en bild av integrationen ur ett längre perspektiv och som helhet. I indikatorn *Andel förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år*, ingår individer som sökt asyl och fått uppehållstillstånd, deras anhöriga samt kvotflyktingar, som bost i Sverige i 4-6 år. Andelen har ökat mellan mätningarna år 2021 och 2022, från 52 till 57 procent. Utfallet av nyckeltalet pekar på att utvecklingen går åt rätt håll över tid, bland såväl män som kvinnor. Stora könsskillnader noteras där andelen är högst hos män, 72 procent, i förhållande till 36 procent för kvinnor. Att andelen kvinnor som förvärvsarbetar i den här målgruppen är låg i förhållande till männen är inte unikt för Växjö utan följer ungefär samma mönster i hela landet och detta har under de senaste åren också uppmärksammats både i kommunen och i riket. Förklaringarna är många och handlar både om utbildningsbakgrund, könsstereotypa normer kring förvärvsarbete och ett särskilt stort utanförskap i just denna grupp. Trots flera riktade satsningar kvarstår diskrepansen mellan könen och det krävs uthållighet för att komma till rätta med problemet. Andel förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga ligger i nivå med jämförelsegruppen *större stad*, där utfallet uppgår till 57 procent.

Jobb- och utbildningsmässa

Under året har en jobb- och utbildningsmässa i samarbete med Arbetsförmedlingen genomförts, med det huvudsakliga syftet att underlätta steg in på arbetsmarknaden för kommunens invånare och samtidigt bidra till att näringslivets långsiktiga kompetensförsörjning säkerställs genom utbildning och rekrytering. Mässan är en mötesplats både för arbetssökande och arbetsgivare där arbetssökande får möjlighet att träffa arbetsgivare i behov av personal. Under jobbmässan välkomnades primärt arbetsgivare inom vård och omsorg, industri, lager, lokalvård, fastighetsservice och bemanning i syfte att underlätta för företag att få kontakt med potentiella medarbetare och för arbetssökande att komma i kontakt med eventuella framtida arbetsgivare. Utbildningsmässan vände sig i första hand till utbildningsanordnare inom Växjö kommunala vuxenutbildning, folkhögskolor, yrkeshögskolor och högskolor/universitet. På mässan får den som funderar på att studera möjlighet att träffa skolor och utbildningsanordnare.

Framtid och omvärld

Sverige befinner sig i en lågkonjunktur. De främsta skälen till konjunkturläget är hög inflation, högre räntor och en vikande omvärldsefterfrågan. (Finansdepartementet, 2023-08-24) Flera indikatorer pekar på en tydlig avmattning och att lågkonjunkturen fördjupas under prognosperioden 2023-2025. Arbetsmarknaden, som länge var motståndskraftig, börjar ge vika när varslen och arbetslösheten ökar samtidigt som antalet lediga platser minskar. I Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator under hösten 2023 är arbetsgivarna lika pessimistiska som i samband med finanskrisen hösten 2008.

Uppdrag

Servicesäkra myndighetsutövning, tillsyn och avgifter

Från och med 1 januari 2023 har ansvaret för kommunens uppgifter enligt alkohollagen övergått från nämnden för arbete och välfärds ansvarsområde till miljö- och byggnämnden.

Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)	2022	36	72	57		

Vägen till jobb och etablering ska vara kort

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Växjö kommuns integrationsplan pekar ut att lång etableringstid på arbetsmarknaden är en utmaning, inte minst för utrikesfödda kvinnor. Förvaltningen samverkar med berörda myndigheter, näringslivet och civilsamhället vilket ger nytillkomna invånare möjlighet att etablera sig i kommunen.

Andelen förvärvsarbetande invånare i Växjö kommun har legat på en relativt stabil nivå över tid. Vid en jämförelse med referensgruppen större stad har kommunen legat över jämförelsemåttet de senaste tio åren. Arbetslösheten bland utrikes födda är högre än bland inrikes födda, vilket bland annat beror på att utbildningsnivån generellt sett är lägre i gruppen och att det tar tid att etablera sig i ett nytt land om man kommit hit som flykting. Förvärvsintensiteten bland kommunens utrikes födda har successivt ökat i över ett decennium. Växjö kommuns utfall ligger även i nivå med utfallet för större stad. Utfallet av nyckeltalet *avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)*, som mäter skillnad mellan faktisk och förväntad förvärvsfrekvens enligt statistisk modell, uppgår till -3 procent för år 2022. Avvikelsen har minskat något såväl i Växjö som i jämförelsegruppen större stad under de senaste åren. Modellen tar hänsyn till skyddsbehövande och deras anhörigas vistelsetid i Sverige och utbildningsnivå, samt arbetslöshet i kommunen bland inrikes födda. Med skyddsbehövande och deras anhöriga avses personer som sökt asyl och fått uppehållstillstånd, deras anhöriga samt kvotflyktingar. Personerna kan ha bott i Sverige både kortare och längre tid.

Regional samverkan med fokus på etableringsfrågor

Förvaltningen driver ett antal externt finansierade projekt med fokus på etableringsfrågor, i syfte att stärka integrationen och minska och motverka segregation, bland annat kring samhällsorientering och föräldrasvenska. Med hjälp av teambaserat arbete, koordinering och metodutveckling arbetar förvaltningen i projekten tillsammans med berörda myndigheter och samverkanspartner i syfte att minska strukturella hinder för målgruppen.

Projektet Kronoberg Cares har med hjälp av finansiering från Rådet för Europeiska socialfonden (ESF-rådet) genomförts mellan oktober 2022 och september 2023. Projektet har erbjudit insatser och stöd för vuxna ukrainare som vistats i Kronobergs kommuner (undantaget Markaryds kommun) enligt Massflyktsdirektivet. Projektet fokuserade på deltagarnas stegförflyttning mot arbete och studier samt på att skapa insatser för bättre social inkludering. Huvudaktiviteter för deltagare var svenska för invandrare (sfi), samhällsinformation, hjälp med ansökningshandlingar, studiebesök och matchning mot arbete. Projektet hade också egna anställda språkstöd för att möjliggöra förståelse av blanketter och annan myndighetsinformation. Genom att ha särskilda samordnare mot myndigheter och civilsamhälle har projektet uppnått god samverkan och överbryggt massflyktsdirektivets begränsningar och regelmässiga ottyligheter. Projektet har haft ett aktivt kommunikationsarbete i media, i nyhetsbrev och via sociala medier. Kommunikationen har främst riktats till arbetsgivare och civilsamhället i syfte att lyfta fram kompetensen bland deltagarna. Projektet har banat väg för en förbättrad samverkan mellan kommuner och länets civilsamhällsföreningar kring individens process. Därmed har man också kunnat hjälpa individen och dennes familj i ett helhetsperspektiv. Växjö kommun har haft 73 kvinnor och 29 män som deltagare. 21 kvinnor och tio män har kommit till anställning. Merparten fick interna anställningar med introduktionsjobb inom Växjö kommun. 13 kvinnor och tre män har avslutat D-kursen i sfi.

Svenska för invandrare (sfi)

Nyckeltalet *Elever på SFI som klarar högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%)*, är ett nyttillkommet nyckeltal från 2023. Andelen uppgår för året till 41 procent.

Växjö kommuns kostnader för sfi har fortsatt att minska. Kostnaderna för kommunen (81 kr/invånare) är betydligt lägre jämfört med referensgruppen större stad (345 kr/invånare). Att kommunens kostnader har minskat beror på att antalet elever har minskat. Under 2023 har gruppen som lever i Sverige under massflyktsdirektivet (ukrainare) fått rätt att studera såväl sfi som svenska på grundläggande och gymnasial nivå. Detta kommer att påverka kommunens kostnader för 2023, även om en del av kostnaderna kompenseras med statsbidrag.

Andelen elever som integrerar sfi med yrkesutbildning uppgår till fyra procent under 2023 (totalt 1380 aktiva sfi-elever, varav 56 integrerade sfi och yrkesutbildning). Det är en minskning från 2022 då andelen var fem procent, liksom från året innan dess så andelen var åtta procent. Anledningen till minskningen är att vuxenutbildningen har färre antal utbildningar som kan studeras i kombination med yrkesutbildning. Under 2023 har flera anordnare inom auktorisationsmodellen valt att avsäga sig kombinationsutbildningar. Främst gäller det utbildningar i kombination med restaurang och bygg- och anläggning. Detta beror på att anordnare har uppmärksammat att det är svårt för eleverna att tillgodogöra sig de teoretiska delarna inom yrkesdelen, men också att motivera eleverna att lägga lika mycket studietid på språkutvecklingen i svenska. Studerande inom kombinationsutbildningar behöver mycket stöd för att kunna få en progression i sina studier. Söktrycket till denna form av utbildning har även minskat vilket också har bidragit till antalet avsägningar inom kombinationsutbildningar.

Fler ungdomar med feriepraktik

Feriepraktik är en första och viktig kontakt med arbetslivet för många ungdomar, samtidigt som det är en möjlighet att prova på hur det är att arbeta i en kommun. I den sommarjobbgaranti som Växjö kommun införde under 2023 har kravet på deltagande i sommarskola tagits bort och garantin utökats till en större målgrupp. Under året ansökte totalt 1 181 ungdomar om feriepraktik, varav 781 ungdomar fick sommarjobb på olika arbetsplatser i kommunens förvaltningar, bolag och föreningar. Motsvarande siffror för 2022 var 655 sökande och 442 ungdomar som genomförde feriepraktik. För ungdomar som inte var aktuella för ett sommarjobb fanns olika anledningar, exempelvis att sökanden fått annat jobb, inte genomfört obligatoriska aktiviteter inom ansökningsperioden eller inte uppfyllde kraven för att få söka.

Unga som varken arbetar eller studerar

Både Kolada och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) redovisar statistik om unga som varken arbetar eller studerar (uvas), dock med något olika åldersspann och definitioner. Invånare i åldersspannet 17-24 år som varken arbetar, studerar eller finns i annan sysselsättning mättes av Kolada fram till år 2020 och var då knappt åtta procent i Sverige. Motsvarande andel i Växjö kommun uppgick till sex procent och i jämförelsegruppen större stad till sju procent. År 2021 publicerade Kolada statistik för nyckeltalet i åldersspannet 16-24 år. Då hade andelen sjunkit till knappt sex procent i riket, drygt fem procent i större stad och 4,6 procent i Växjö.

Enligt statistik från MUCF för åldersspannet 25-29 år, var andelen uvas i Växjö kommun knappt 10 procent i mätningen för 2021. I rapporten *Nationellt samordnat stöd till unga som varken arbetar eller studerar* (2021) beskrivs att personer med fysiska eller kognitiva funktionsnedsättningar, utrikes födda och personer med psykisk ohälsa är grupper som är överrepresenterade i statistiken. I Växjö var andelen utrikesfödda i åldersspannet 16-24 år knappt 10 procent och i åldersspannet 25-29 år drygt 20 procent 2021. Om parametern kön adderas visar den att uvas utgörs av ungefär lika många kvinnor som män bland utrikesfödda och något fler män bland inrikes födda.

Enligt MUCF (2021) finns det i många fall en komplex och sammansatt problematik hos uvas, även om gruppen inte är homogen. Ofta finns behov av stöd och insatser från olika aktörer, så som skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård. Eftersom gruppen sträcker sig mellan 16-29 år har olika aktörer mer eller mindre ansvar och uppdrag mot olika åldrar. Samtidigt poängterar MUCF att det ofta krävs samverkan och samordning mellan olika aktörer för att kunna stödja individen. En del av gruppen uvas omfattas av det Kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Det innebär att hemkommunen har ett aktivitetsansvar för vissa ungdomar mellan 16-20 år. Det gäller ungdomar som har fullgjort sin skolplikt (eller har blivit folkbokförda i landet efter skolpliktig ålder), inte genomfört utbildning i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning, inte har en gymnasieexamen eller ett gymnasiesärskolebevis samt ungdomar som inte har fullföljt utbildning som motsvarar gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan med godkänt resultat.

Framtid och omvärld

Sysselsättningstillväxten bedöms vara svag under 2024 för att därefter successivt öka något under 2025. De inskrivna arbetslösa som har lämnat för arbete är framför allt personer som har minst en avslutad gymnasial utbildning, vilket visar att en fullföljd gymnasieutbildning fortsatt är den enskilt viktigaste faktorn för att varaktigt etablera sig på svensk arbetsmarknad. I takt med att arbetslösheten väntas öka under prognosperioden bedöms även antalet långtidsarbetslösa stiga. Vid slutet av 2025 bedöms antalet långtidsarbetslösa ha ökat till en högre nivå än före pandemin. Ökningen bedöms främst ske bland personer med svag konkurrensförmåga, exempelvis personer med kort utbildning. Utmaningarna är särskilt stora för arbetslösa som varit utan arbete i två år eller mer.

Lågkonjunkturen bedöms leda till att de strukturella problemen med obalanser på arbetsmarknaden riskerar att öka under de kommande åren. De som redan tidigare hade svårt att etablera sig på arbetsmarknaden får det nu ännu svårare när lågkonjunkturen fördjupas. Det blir därför centralt att underlätta samt att motivera och vägleda fler till utbildning som leder till arbete. Det kan också handla om att geografiskt bredda sitt sökområde till områden på arbetsmarknaden där utbudet inte är tillräckligt för att tillgodose efterfrågan. För att motverka ett ökat inflöde i långtidsarbetslöshet handlar det i stor utsträckning om att sätta in rätt insats i rätt tid. (Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2023*)

Arbetslöshet är det vanligaste försörjningshindret, även vid långvariga eller mycket långvariga behov av ekonomiskt bistånd. Att det långvariga biståndsbehovet ökar är en utmaning. Den höga inflationen påverkar hushållen och bidrar till sänkta reallöner med lägre köpkraft som följd. Inflationen har börjat sjunka från toppen i slutet av 2022, men utvecklingen präglas av stor osäkerhet. Personer i utsatt ställning på arbetsmarknaden bedöms fortsatt ha en längre väg till självförsörjning. (Arbetsförmedlingen, *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2023*)

Enligt Socialstyrelsen minskar antalet personer med ekonomiskt bistånd i Sverige, men andelen med långvarigt bistånd ökar. Av samtliga barn i biståndshushåll under 2021 levde drygt 43 procent i ett hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd. Det vanligaste är att ett biståndshushåll med barn består av en ensamstående kvinna med barn. Personer med långvarigt bistånd kan utöver stöd till arbete även ha behov av andra typer av stöd. I det arbetet poängterar Socialstyrelsen vikten av att väga in lokala förutsättningar och behov för att förebygga och motverka långvarigt biståndsmottagande. Vidare är män och kvinnor som är biståndsmottagare i större utsträckning utsatta för våld än män och kvinnor som inte har mottagit ekonomiskt bistånd. Manliga biståndsmottagare är mer utsatta för våld än kvinnliga biståndsmottagare. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport individ- och familjeomsorg, 2023*)

Riksnormen inom försörjningsstödet fastställs årligen och grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar samt på regeringens prognos för konsumentprisindex (KPI) för innevarande år. Enligt 4 kap. 3 § socialtjänstlagen (SoL) ska riksnormen täcka skäligena kostnader för utgiftsposterna livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon. Regeringen har beslutat att samtliga delposter i riksnormen räknas upp med 8,7 procent för år 2024.

Uppdrag

Sommarjobbsgaranti för ungdomar från årskurs 1 till 3 på gymnasiet

Uppdraget om sommarjobbsgarantin har genomförts. Sommarjobbsgarantin har utökats till en större målgrupp som gäller alla elever som ska börja gymnasiet till och med sommaren mellan tvåan och trean. Krav på deltagande i sommarskola för att garanteras ett feriejobb via kommunen har tagits bort.

Totalt har 781 ungdomar fått jobb inom våra kommunala förvaltningar, bolag, projekt och föreningar. Motsvarande siffra för 2022 var 443.

Nyckeltal	Period	Utfall kvin- nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckl- ing över tid	Jämförelse med större stad
-----------	--------	-----------------------------	----------------------	--------	-----------------------------	----------------------------------

	Nyckeltal	Period	Utfall kvin- nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveck- ling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	2020	6	6	6	→	●
KF	Elever på SFI som klarar högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel %	2023			40,85 %	↘	—
KF	Avvikelse från förväntat värde, förvärsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)	2022			-3	→	■
N/S R/K	Andel studerande som integrerar SFI med yrkesutbildning	2023			4	↘	■
N/S E	Kostnad svenska för invandrare, kr/inv	2022			81	↗	●
N/S	Kursdeltagare inom sfi som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	2022			49 %	↘	■

Utbilda för ett livslångt lärande

Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nämnden för arbete och välfärd har inget nyckeltal i internbudgeten kopplat till riktningsmålet.

En översyn har genomförts av ersättning och kriterier för auktorisationsmodellen för vuxenutbildning. Syftet med uppdraget har varit att stärka kvalitet och likvärdhet samt öka måluppfyllelsen i den kommunala vuxenutbildningen. Nämnden för arbete och välfärd har beslutat om en justering av ersättningsnivåerna, med en uppräkningsindex för kommunal verksamhet om 6,6 procent för yrkesutbildningar samt svenska för invandrare (sfi). De nya ersättningsnivåerna har varit gällande sedan 1 juli 2023.

Under året har nämnden också beslutat om en förändrad struktur för uppföljning av vuxenutbildningen. Nämnden följer upp respektive anordnares kvalitetsarbete enligt ett årshjul för systematiskt kvalitetsarbete. Inom ramen för uppföljningen granskas resultat, systematiskt kvalitetsarbete och följsamhet till avtalsvillkor. Förändringen innebär bland annat att uppföljningens olika delar ska hållas isär och att fler nyckeltal ska följas upp. Syftet är att säkerställa god kvalitet.

Under året har utredning genomförts för att förbereda vuxenutbildning också i kommunal regi. Målet har varit att utreda vilka delar av vuxenutbildningen som kan bedrivas i kommunal regi och att förbereda inför uppstart av utbildning i kommunal regi under 2024. Utredningen konstaterar att det finns utmaningar inom vuxenutbildningen gällande att många elever har låg progression och måluppfyllelse på sfi och grundläggande nivå. Det finns vidare en tydlig sårbarhet inom grundläggande- och gymnasial nivå där ett fåtal av utbildningsanordnarna erbjuder skolförlagd utbildning och den konkurrens som ska finnas inom auktorisationsmodellen saknas till viss del.

Majoriteten av eleverna inom vuxenutbildningen är av utländsk härkomst och har behov av att utbilda sig eller komplettera sin utbildning från sitt ursprungsland. På grundläggande nivå läser majoriteten av eleverna svenska som andraspråk vilket är en förlängning från tidigare sfi-studier. Många elever behöver göra en resa genom vuxenutbildningens olika skolformsdelar för att kunna tillgodogöra sig en utbildning som kan leda till en etablering på arbetsmarknaden och inte sällan via gymnasial yrkesutbildning. Vuxenutbildningen är en central del för etablering på arbetsmarknaden också för många individer som är bosatta på landsbygden. Det ska gå att bo leva och verka i hela Växjö kommun samtidigt som all skolförlagd utbildning inom vuxenutbildningen är koncentrerad till Växjö tätort.

Framtid och omvärld

Under 2022 fattade riksdagen beslut om ändringar i skollagen, som ställer krav på kommuner att samverka och väga in arbetsmarknadens behov när utbildningar inom gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (komvux) planeras, dimensioneras och erbjuds. Varje kommun ska genom avtal samverka med minst två andra kommuner. Syftet är att öka det tillgängliga utbudet av utbildning på gymnasial nivå, underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden och förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv. Lagändringarna började gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025 (Skolverket, Regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning, 2023). Inom förvaltningen pågår arbete för att möta lagändringarna.

Uppdrag

Se över ersättning och kriterier för auktorisationsmodellen för vuxenutbildning

Uppdraget har varit att se över ersättning och kriterier för auktorisationsmodellen och ta fram förslag på förändring av ersättning och kriterier i syfte att stärka kvaliteten och likvärdigheten samt öka måluppfyllelsen i den kommunala vuxenutbildningen i Växjö. En översyn av hur kriterierna har genomförts.

Förbered för vuxenutbildning också i kommunal regi

Uppdraget har varit att kartlägga förutsättningar för att starta upp utbildning i kommunal regi och synliga kompletterande behov.

Utredningen konstaterar att det finns utmaningar inom vuxenutbildningen gällande att många elever har låg progression och måluppfyllelse på SFI och grundläggande nivå. Det finns vidare en tydlig sårbarhet inom grundläggande- och gymnasial nivå där ett fåtal av utbildningsanordnarna erbjuder skolförlagd utbildning och den konkurrens som ska finnas inom auktorisationsmodellen saknas till viss del. Majoriteten av eleverna inom vuxenutbildningen är av utländsk härkomst och har behov av att utbilda sig eller komplettera sin utbildning från sitt ursprungsland. På grundläggande nivå läser majoriteten av eleverna svenska som andraspråk vilket är en förlängning från tidigare SFI-studier. Många elever behöver göra en resa genom vuxenutbildningens olika skolformsdelar för att kunna tillgodogöra sig en utbildning som kan leda till en etablering på arbetsmarknaden och inte sällan via gymnasial yrkesutbildning. Vuxenutbildningen är en central del för etablering på arbetsmarknaden också för många individer som är bosatta på landsbygden. Det ska gå att bo leva och verka i hela Växjö kommun samtidigt som all skolförlagd utbildning inom vuxenutbildningen är koncentrerad till Växjö tätort.

En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nämnden för arbete och välfärd har inget nyckeltal i internbudgeten kopplat till riktningmålet.

Förvaltningen arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen driver tillsammans utvecklingsarbete med Barnens bästa gäller, som är en del av den länsgemensamma processen *Barnens bästa gäller*. Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Kronobarnsmodellen och barnens bästa. För samtliga medarbetare som möter barn och unga i sin vardag har verktyg tagits fram för att tidigt kunna identifiera barn och unga i behov av stöd. Tidiga samordnade insatser innebär att personal från socialtjänst, skola, hälso- och sjukvård och polis arbetar tillsammans. Samordningen behövs för att skapa en helhet kring insatser för barn och unga som är i behov av stöd från flera aktörer.

Det förebyggande arbetet, med bland annat skolsociologer och fältverksamhet, för att öka skolnärvaro eller sysselsättning bland barn och unga fortsätter såväl inom förvaltningen som i nära samverkan med utbildningsförvaltningen och med andra myndigheter (se vidare under huvudprocessen *Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv*). Under året har bland annat verksamheten Parketten Ung startats, med syftet att genom tidiga insatser öka skolnärvaro bland ungdomar med funktionsvariationer. Varje månad träffas också representanter från förvaltningen arbete och välfärd, utbildningsförvaltningen samt polis för att samverka kring barn som bedöms ha skolplikt men där familjen inte går att få kontakt med.

Framtid och omvärld

Forskning pekar tydligt mot vikten av fullföljda studier, som är en stark skyddsfaktor medan skolmisslyckanden ökar risken för bland annat psykisk ohälsa. Samverkan såväl inom kommunkoncernen som med andra aktörer behöver fortsatt utvecklas. För att ge likvärdiga möjligheter att utveckla och minska utanförskap krävs ett fortsatt fokus på förebyggande arbete och tidiga samordnade insatser.

Uppdrag

Fortsatt utveckla arbetet för att öka skolnärvaro eller sysselsättning bland barn och unga, i nära samverkan med utbildningsförvaltningen och andra myndigheter

Ett arbete med Parketten Ung har startat upp under hösten. Syftet med verksamheten är att genom tidiga insatser öka skolnärvaro för ungdomar med funktionsvariationer som har ökad skolfrånvaro.

Arbetet med Kronobarnsmodellen och Barnens bästa har under hösten övergått från projektform till en del av den normala driften och verksamheten. Barnets bästa hjulet och Barnets plan används när förvaltningen samverkar kring barn, ungdomar och deras familjer.

Tillsammans med utbildningsförvaltningen arbetar förvaltningen aktivt för skolnärvaro genom att följa närvarorutinen där skolsocionomer är en viktigt part för att tidigt fånga upp unga som riskerar hög skolfrånvaro.

Varje månad träffas utbildningsförvaltningen, polis och socialtjänst för att titta extra på de barn som ryms inom skolplikten men som inte närvarar i skolan och där familjen är svårkontaktad. På det sättet kan aktörerna tillsammans få en överblick över barnets situation utifrån alla samverkansparters kunskap och motverka att barn undanhålls samhället.

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Fler bostäder och minskad segregation bygger Växjö hållbart och helt

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nämnden har inget nyckeltal kopplat till riktningmålet. Under året har förvaltningen utvecklat ett vråkningsförebyggande arbete i samverkan med andra aktörer. Arbetet har bestått i att ta fram samverkansformer och strukturera både det direkta och det indirekta vråkningsförebyggande arbetet inom förvaltningen samt inom kommunkoncernen. Betydelsen av ett hem är centralt för vuxna och barn samt i många avseenden en förutsättning för människans välmående och delaktighet i samhället. Det är få händelser som skapar en så stor risk för hemlöshet och en drastiskt försvagad position på bostadsmarknaden som att bli avhyst. Personer som blivit avhysta har mycket svårt att komma in på bostadsmarknaden igen och får ofta en försämrad ekonomisk situation samt i högre grad ekonomiskt bistånd flera år efter själva avhysningen, i jämförelse med motsvarande grupp som inte blivit avhysta. Även risken för avhysning, men som inte verkställs, ger stora konsekvenser för både vuxna och barn.

Framtid och omvärld

Bristen på bostäder är fortsatt påtaglig i landet. Bristen påverkar ofta de grupper som av olika skäl har en svag ställning på bostadsmarknaden, t.ex. personer som är nya på bostadsmarknaden och hushåll med svag ekonomi. Under 2022 var andelen barn som berördes av en genomförd avhysning den högsta sedan 2011. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport individ- och familjeomsorg*, 2023)

Uppdrag

Utveckla vråkningsförebyggande arbete i samverkan med andra aktörer

En arbetsgrupp för vråkningsförebyggande förvaltningsövergripande arbete har startats upp i syfte att ta fram samverkansformer och strukturera både det direkta och det indirekta vråkningsförebyggande arbetet inom förvaltningen samt inom kommunkoncernen. Den förvaltningsövergripande arbetsgruppen startade upp med en gemensam dag för kompetensutveckling och påbörjan av en plan framåt för arbetet. Gruppen består av representanter från boendeenheten (sammanhållande), socialpsykiatri, barn och familj, ekonomiskt bistånd, budget- och skuldrådgivning, missbruk, koordinator och gemensam mottagning. Gruppen har arbetat vidare med processutveckling för det vråkningsförebyggande arbetet och alla dess ingångar och samverkansformer för individen i centrum.

Alla kommuninvånare ska känna sig trygga

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nämnden för arbete och välfärd har inget uppdrag eller nyckeltal kopplat till riktningmålet.

Inom förvaltningen genomförs ett flertal insatser som syftar till att upptäcka barn och unga i behov av stöd eller som är i riskzon för normbrytande beteende och kriminalitet. Verksamhet bedrivs exempelvis i form av fältgruppen, skolsocionomer och Barnens bästa gäller. Även Araby Park Arena bedriver verksamhet riktad mot bland annat barn och unga. Därtill arbetar nämnden främjande och förebyggande genom mötesplatser, exempelvis Bergendahlska Gården (BG). Den länsgemensamma verksamheten Familjefrid Kronoberg erbjuder stöd och behandling till såväl vuxna, barn och anhöriga till personer som är utsatta för våld i nära relation, som till utövare av våld.

Genom arbetssättet EST (effektiv samordning för ökad trygghet) samverkar förvaltningen med bland annat bostadsbolag, polis och säkerhetskamordnare i syfte att tidigt identifiera, kartlägga och få en gemensam lägesbild över otrygghet och brott i kommunen. Målet är att minska och förebygga otrygghet och brott. Under året har gruppen utvecklats och fått en ny struktur och en mindre arbetsgrupp. Utvecklingsarbetet syftar till att uppnå ett mer effektivt och resurssmart brottsförebyggande och trygghetskapaande arbete.

Förvaltningen har under året också, tillsammans med utbildningsförvaltningen, samarbetat med externa parter i form av projekt som Trygga och Neighbourhood. Det är projekt som på olika sätt arbetar för att skapa trygghet och relationer med barn och ungdomar. Exempelvis i form av läxläsning och närvaro på skolor och i utsatta områden runt om i Växjö.

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nämnden för arbete och välfärds bidrag till riktningmålet omfattar ett flerårigt arbete med tidiga samordnade insatser för att förebygga psykisk ohälsa, pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet.

Trygga hemmaplanslösningar

Trygga hemmaplanslösningar som mål och arbetssätt har gett effekt gällande färre placeringsdagar i externa boenden med lägre kostnader som följd. Att kostnaderna har minskat beror till stor del på att barn och ungdomar har kunnat vara kvar hemma med stödinsatser, att de kunnat flytta hem snabbare efter placering eller att de uppnått en ålder som gör att de har kunnat flytta till ett eget boende. Förvaltningen arbetar intensivt med åtgärder såväl före, under som efter en placering. Redan vid placering planeras det för hemkomst och insatser som individen behöver på hemmaplan. Arbetssättet kräver nya förhållningssätt i myndighetsutövningen, delaktighet, att nätverksarbete utvecklas och prioriteras samt tillgång till öppenvård, stöd och service efter behov på hemmaplan.

Kostnaderna för familjehemsvård och HVB-placeringar (hem för vård eller boende) har minskat sedan föregående mätning, och fortsätter minska över tid. Växjö kommuns kostnader (2022) är betydligt lägre (3 752 kr/invånare 0-20 år) än kostnaderna i jämförelsegruppen större stad (8165 kr/invånare 0-20 år), som uppvisar motsatt utveckling. En kombination av avtalsgranskning, kvalitetsuppföljning och stärkta placeringsrutiner bidrar till den positiva trenden. Genom frekventa genomgångar av aktuella placeringar har medvetenhet om måluppfyllelse utifrån vårdplanen varit positivt ur ett kvalitetsperspektiv. Arbetssättet gällande placeringar ställer krav på att utveckla nya förhållningssätt och metoder från förhandsbedömning, utredning och insatser. Nätverksarbetet behöver även fortsättningsvis utvecklas, liksom hur vård- och genomförandeplaner formuleras. Att barn och ungdomar som placeras inom den sociala barn- och ungdomsvården lever med förhöjda risker inom en rad områden är ett känt problem. Även om det inte är placeringen i sig som orsakar riskerna ger resultatet inte alltid den kompenserade effekt som är önskvärd. Förvaltningens arbete med team- och nätverksbaserat arbete är således av fortsatt vikt.

Samtliga berörda enheter arbetar för att förstärka arbetet med metoden Signs of safety, som syftar till att barn kan vara säkra i hemmet med hjälp av nätverk och socialtjänst. Genom att involvera nätverket stärker förvaltningen stödet för individen och anhöriga. Förvaltningen arbetar aktivt för att stärka barnen, ungdomarna och deras familjer att bli trygga i sin situation och att hantera de utmaningar som de ställs inför samt uppmuntrar och stimulerar till en aktiv fritid i föreningsliv eller aktiviteter för att bygga upp sitt nätverk. Vid vistelse utanför hemmet, exempelvis korttidsvistelse, arbetar förvaltningen för att skapa en meningsfull vardag för individen i form av fritidsaktiviteter som även ska underlätta för att utvidga nätverket.

Det familjeorienterade arbetssättet möjliggör att behov av insatser i större utsträckning kan tillgodoses på hemmaplan, och på så sätt minska antalet externa placeringar. Genom samordnade och tidiga insatser har arbetet haft en förebyggande effekt i fråga om antal placeringsnära ärenden enligt lag om särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. För att förstärka och vidareutveckla det familjeorienterade boendestödet har en modell för boendestöd för föräldrar som inte tillhör socialpsykiatriens målgrupp men med ett identifierat behov av stöd i sin föräldraföråldra arbetats fram. Ett liknande arbete pågår kring insatser gällande boendestöd inom missbruksvården

för att möta det identifierade behovet av boendestöd för personer med missbruksproblematik.

Inom missbruksvården fortsätter arbetet med stärkta hemmaplanslösningar. Användandet av insatsen behandlingsassistent i kombination med boendestödjare har utökats. Även hemtagning till Novus eller stödlägenhet i anslutning till Novus har utökats. Stödlägenheter används som insats på hemmaplan, tillsammans med insatsen stöd av behandlingsassistent. Förvaltningen har omkring 50 lägenheter som används som stödboende, akut lägenhet samt utslusslägenhet. Genom ett ökat användande av lägenheter på hemmaplan som ett komplement till externa placeringar, med behovsanpassade insatser till de individer som bor i lägenheterna, kan arbetet med trygga hemmaplanslösningar stärkas.

En meningsfull vardag för den enskilde

Allt fler aktiviteter samordnas i syfte att verka för att omsorgstagare inom socialpsykiatri ska få en meningsfull och innehållsrik vardag. Det är ett arbete som fokuserar på att få omsorgstagare att vara en del av samhället och få ta del av det som samhället har att erbjuda. På alla stödenheter finns numera en aktivitetsledare, vars uppgift är att öka möjligheten för omsorgstagare att delta i olika former av fritidsaktiviteter, oavsett boendeform. Aktivitetsledarna träffas regelbundet varje månad och planerar både gemensamma aktiviteter och delger varandra idéer kring olika aktiviteter. Under året har det bland annat arrangerats filmkvällar, restaurangbesök och mindre resor för omsorgstagarna. Nämnden för arbete och välfärd har inte rapporterat något resultat på nyckeltalet *Brukarbedömning LSS helhet, andel %* på grund av att förvaltningen inte har genomfört någon brukarundersökning inom verksamhetsområdet.

Förbereda för att personer med samsjuklighet erbjuds en samordnad och behovsanpassad vård- och omsorg med fokus på stöd

På uppdrag av länets ledningsgrupp för samordning av hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst har en arbetsgrupp sedan hösten 2022 arbetat fram förslag på hur det inom Kronobergs län kan skapas en integrerad missbruksvård nära kronobergaren. Förslagen vårdkedja utgör för målgruppen en integrerad, samordnad och behovsbaserad process från öppen tvångsvård eller frivillig placering, till likvärdiga sociala stödsatser samt öppenvård på hemmaplan i eget boende. Den integrerade vårdkedjan är ett gemensamt ansvar för regionen och kommunerna i Kronobergs län där verksamheterna inom vårdkedjan ska bedrivas med en gemensam styrning, ledning och ägandeskap. Ett gemensamt huvudmannaskap och ansvar för verksamheten inom den integrerade och behovsanpassade vårdkedjan bedöms möjliggöra byggandet av en gemensam verksamhet riktad till kronobergarens behov samt utifrån länets förutsättningar. En sådan gemensam organisation utgör möjligheten att skraddarsy en flexibel verksamhet utifrån framtida förändringar och behov. Under våren 2023 fattade länets ledningsgrupp för samordning av hälso- och sjukvård, skola och socialtjänsten beslut om att ställa sig positivt till ramförslaget om en integrerad, sammanhållen och behovsbaserad vårdkedja nära Kronobergaren samt fortsätta arbetet genom en implementering av vårdkedjan inom kommunerna och regionens missbruksvård. Förvaltningen arbete och välfärd har fått i uppdrag att projektleda tillsammans med Region Kronoberg för en implementering av vårdkedjan i Växjö kommun, Alvesta kommun och Region Kronoberg. Implementeringen planeras genomföras med slutrapport och beslut i mitten av 2025.

Tidiga samordnade insatser

Förvaltningen arbetar med olika metoder och strategier för att kunna agera genom tidiga samordnade insatser. Bland annat arbetar Öppenvård unga för att förebygga kriminalitet genom att erbjuda föräldrastödsutbildningar och utveckla arbetet för serviceinsatser på Föräldrawebben. Barnvårdscentralen (BVC) har också ett utökad hembesöksprogram i Lamhult och Araby för att tidigt fånga upp familjer som är i behov av stöd. Det pågår även ett arbete på gymnasieskolorna där Familje Frid Kronoberg, Kvinnojouren Blenda och Brottsofferjouren tillsammans träffar ungdomar för att bland annat prata om relationer, brott, pornografi och våld i nära relationer.

Ett samverkansavtal mellan Växjö kommun och Diakonicentrum har arbetats fram för perioden 2023-12-01 - 2026-12-31. Syftet med samverkansavtalet är att verka för ökad trygghet i Växjö kommun särskilt riktat till personer som lever i hemlöshet. Det innebär att stärka samarbetet mellan Diakonicentrum och Växjö kommun i vardagen, både i den dagliga verksamheten och i natthärbärgat genom ett relationsskapande arbete.

Rättssäker myndighetsutövning

Förvaltningen har under året sett över hur rättssäkerheten kan stärkas genom att förbättra dokumentationen vad gäller utrednings- och uppföljningsprocesser i pågående ärenden, så som vårdplaner, genomförandeplaner, överväganden och omprövningar. Delaktighet och individuellt utformade vårdplaner är en förutsättning för en rättssäker handläggning.

Att öka barns delaktighet är ett pågående arbete. Olika informationsmaterial har arbetats fram för att informera om vilket stöd som kan erbjudas inom förvaltningen, där bland annat information om boendestöd, arbete pågår med information om ekonomiskt bistånd och barns rättigheter vid placering. Flera enheter inom förvaltningen har även haft workshop kring barnrättsarbete för att stärka barnrättsperspektivet. Under året lanserades materialbanken som består av skåp som innehåller olika typer av material som kan användas vid samtal med barn och/eller i samtal där barn är närvarande.

Förvaltningen har arbetat aktivt med utredningstiderna vilket har gett tydliga resultat och en kvalitetshöjning. Under 2023 var resultatet för *utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år, medelvärde 95 dagar* vilket är en förbättring mot senaste resultatet (2021) som då var 119 dagar. 2023 års resultat ligger i nivå med jämförelsegruppen *större stad* som uppgår till 97 dagar. Det har inom förvaltningens enheter på barn- och ungdomssidan varit en kvalitetsfaktor att inte utreda under längre tid än tills det finns underlag att fatta beslut i ärendet. Åtgärder i arbetet för att korta ner utredningstiderna har även innefattat framtagande av individuella handlingsplaner för att komma till avslut. Förvaltningens arbete med Signs of safety har varit en bidragande faktor till att förkorta utredningstiderna. Under 2023 var resultatet för *Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning för vuxna med missbruksproblem 21+, medelvärde 43 dagar* vilket är en ökning från senaste mätningen (2021) som då var 27 dagar. Resultatet är dock lägre än jämförelsegruppen *större stad* som uppgår till 48 dagar. Att utredningstiden har ökat innebär inte per automatik att ett beslut om en insats tar längre tid.

Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd var i genomsnitt 17 dagar under 2023, vilket kan jämföras med genomsnittlig väntetid på 19 dagar i jämförelsegruppen *större stad*. Tidigare rapporterade resultat grundar sig på felaktiga beslutsintervall vilket medfört att tidigare resultat inte är jämförbara med resultat från 2023 och framåt.

Digitala lösningar för ökad trygghet och smartare användning av resurser

Under året slutfördes införandet av det, med omsorgsförvaltningens gemensamma, nya socialadministrativa verksamhetssystemet LifeCare. Projektets slutrapport med rekommendationer för framtida projekt färdigställdes och projektet avslutades under hösten 2023.

Utifrån Växjö kommuns digitaliseringsstrategi pågår en ständig utveckling av arbetssätt, förbättring av befintliga processer samt förenkling av frekvent förekommande arbetsuppgifter. Förvaltningens digitaliseringsteam fungerar sammanhållande och drivande i frågor och initiativ som rör automatisering och digitalisering. Vårt att beakta i arbetet med automatisering och digitalisering är att omställningen initialt kan vara kostnadsdrivande. För att säkerställa effektiva lösningar är arbetet med nyttovärderingar och nyttorealiserings av vikt.

Utvecklingen av e-tjänster är ett ständigt pågående uppdrag för digitaliseringsteamet. Under våren lanserades bland annat en digital orosanmälan avseende vuxna personer som kan vara i behov av stöd utifrån missbruk/beroende eller våld i nära relation. Tjänsten kan användas av både tjänstepersoner och privatpersoner.

Förvaltningens arbete pågår fortsatt med automatisering inom ekonomiskt bistånd. Processen för automatisering av ansökan för ekonomiskt bistånd har påverkats av bytet av socialadministrativt verksamhetssystem. En projektplan har arbetats fram avseende införandet för det fortsatta arbetet med automatisering av handläggningssprocesser, i vilken förvaltningen avser titta på automatisering i ett bredare perspektiv än tidigare bistånd.

Ett utvecklingsarbete pågår avseende säker digital kommunikation. Under våren har förvaltningen tillsammans med utbildningsförvaltningen och omsorgsförvaltningen förnyat ett avtal gällande tjänster för både säkra videomöten, säker e-post och säker e-fax. Antalet ID:n och licenser för både säker e-post och säkra videomöten har utökats, för att skala upp användandet och på så sätt säkerställa en kommunikation inom ramarna för gällande dataskyddslagar. Juridiskt säkra videomöten ska användas i stället för Teams i digitala möten där känsliga personuppgifter och sekretess avhandlas. Tjänsten säker e-post gör det möjligt för verksamheten att på ett säkert sätt skicka känslig information samt personuppgifter via e-post där GDPR följs i alla led. Målsättningen är att tjänsten för säker e-post ska kunna ersätta förvaltningens fysiska faxar på sikt.

Projektet digital dokumenthantering har påbörjats under hösten med målet att stärka förvaltningens rättssäkerhet genom en digital dokumenthantering och som förberedelse för en överföring till e-arkiv.

Framtid och omvärld

De närmaste tio åren ökar andelen äldre över 80 år med nästan 50 procent, vilket är en positiv utveckling samtidigt som det också innebär att behovet av vård och omsorg ökar. Samtidigt ökar personer i arbetsför ålder med endast fyra procent, vilket enligt SKR medför att tillgången på arbetskraft inte räcker till. Trenden åldrande befolkning innebär att andelen sysselsatta minskar, samtidigt som den andel kommunen ska erbjuda tjänster inom välfärd och service till ökar, vilket leder till ett kostnadstryck på kommuner och ett ökat behov av kompetensförsörjning.

För att socialtjänsten ska kunna möta nutida samhällsutmaningar med träffsäkra insatser och en effektiv resursanvändning har regeringen fattat beslut om att socialtjänstlagen, SoL, och socialtjänsten ska reformeras. Under 2024 ska en ny socialtjänstlag presenteras och arbetet påbörjas för omställningen. I utredningen om den nya lagen föreslås som grund att socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande och vara lätt tillgänglig, ha en mer aktiv roll i samhällsplaneringen och planera för sina insatser till enskilda, vara kunskapsbaserad och att insatser ska kunna ges utan föregående individuell biståndsprövning. Den nya lagen planeras träda i kraft sommaren 2025. Inriktningen på en lätt tillgänglig socialtjänst ligger i linje med förvaltningens teambaserade förhållningssätt. Visionen med det teambaserat förhållningssättet är att invånarna i Växjö kommun möter en socialtjänst som är sammanhållen, tillgänglig och formad efter individens behov.

Inom Kronobergs län berörs den kommunala och regionala missbruksvården av två omfattande omställningar de kommande åren. Dels omställningen till god och nära vård nära Kronobergaren, dels samsjukhetsutredningens förslag att samla hela ansvaret för vård och behandling inom beroendevården till hälso- och sjukvården samt förtydliga socialtjänstens ansvar för sociala stödinsatser. I Kronobergs län bedöms det finnas goda förutsättningar att med god kvalitet genomföra dessa förändringar i samverkan genom att utveckla den etablerade samverkan i den länsgemensamma integrerade missbruks- och beroendemottagningen.

Regeringen föreslår åtgärder som ska förbättra skyddet för och stödet till personer som behöver skyddat boende. Åtgärderna ska också stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende. Förslaget innebär bland annat att skyddat boende ska regleras i socialtjänstlagen, som en boendeinsats till den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp samt att barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende ska bedömas och beviljas insatsen individuellt. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2024.

Digitalisering är en megatrend med stor påverkan på samhället framöver, som i allt snabbare takt påverkar i stort sett alla typer av verksamheter. Den snabba teknikutvecklingen har skapat nya förväntningar på kommunens tjänster, enskilda personer förväntar sig i större utsträckning enkel och omedelbar behovstillfredsställelse. Trenden driver förändring inom vård och omsorg genom exempelvis välfärdsteknik. I en nationell vision fastslås att Sverige 2025 ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet. Genom att tillhandahålla verktyg som stödjer insatser som är anpassade efter individuella behov kan digitaliseringen underlätta för verksamheterna att arbeta för ökad jämlikhet.

Utöver telefon- och personlig kontakt är det viktigt att myndigheter erbjuder den enskilde möjligheten att kommunicera, boka tid med handläggare eller ansöka om bistånd digitalt. Syftet att erbjuda digitala tjänster är att den enskilde själv ska kunna styra över sin kontakt med socialtjänsten. För personer med vissa funktionsnedsättningar kan digitala lösningar vara ett mer tillgängligt alternativ för att kommunicera med socialtjänsten. Många andra samhällsfunktioner har öppnat upp för självservice och digitala kommunikationskanaler, vilket medför att kontakterna mellan den enskilde och myndigheten till större del sker på den enskildes villkor. Resultaten från Socialstyrelsens senaste uppföljning av kommunernas e-hälsa visar att socialtjänsten inte följer med i denna utveckling och att möjligheterna till digital kontakt med socialtjänsten begränsas för personer med funktionsnedsättning. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport Insatser och stöd*

till personer med funktionsnedsättning, 2023)

Ett instabilt omvärldsläge, ökad individualisering samt förändrade krav och förväntningar på kommunens service och tjänster ställer höga krav på organisationens stabilitet och flexibilitet. Ett fortsatt fokus på tidiga samordnade insatser, utökad och förstärkt samverkan mellan olika aktörer samt en ökad tillgänglighet behövs för att klara framtidens välfärdsutmaningar och tillmötesgå invånarnas behov.

Uppdrag

Ökad möjlighet till fritidsaktiviteter och fysisk aktivitet för personer inom LSS

Det har varit ett ökat samarbete mellan träffpunkterna där det har genomförts flera samplanerade aktiviteter. Under hösten har det bedrivits flera olika aktiviteter som grillkvällar, Smålandsspelhall, restaurangbesök, Luciafirande samt jullunch.

Förbered för att personer med samsjuklighet erbjuds en samordnad och behovsanpassad vård och omsorg med fokus på stöd

På uppdrag av länets ledningsgrupp för samordning av hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst har en arbetsgrupp sedan hösten 2022 arbetat med att ta fram förslag på hur det inom Kronobergs län kan skapas en integrerad missbruksvård nära kronobergaren. Arbetsgruppen har lämnat ett ramförslag på en integrerad, sammanhållen och behovsbaserad vårdkedja med likvärdiga vård- och sociala stödsatser för Kronobergs läns invånare som utgör ett första steg i att skapa ett sådant arbets-sätt. De förslag som lämnas om arbetssätt, ansvarsfördelning och utvecklingsfrågor baseras på integrerad mottagning som modell samt knyter an till de intentioner som samsjuklighetsutredningen framhåller och lämnar förslag på.

Under våren 2023 fattade länets ledningsgrupp för samordning av hälso- och sjukvård, skola och socialtjänsten beslut om att ställa sig positiv till ramförslaget om en integrerad, sammanhållen och behovsbaserad vårdkedja nära Kronobergaren samt fortsätta arbetet genom en implementering av vårdkedjan inom kommunerna och regionens missbruksvård. Verksamhetsutvecklare på förvaltningen arbete och välfärd har fått i uppdrag att projektleda tillsammans med Region Kronoberg för en implementering av vårdkedjan i Växjö kommun, Alvesta kommun och Region Kronoberg. Projektdirektivet antogs av projektägarna i december och projektimplementeringen planeras genomföras med slutrapport och beslut i mitten av 2025.

Utveckla arbetet med att skapa trygga hemmaplanslösningar

Akut boende utifrån nödprovning har sedan maj beslut om ny struktur och organisering med utredande enhet i form av boendeenheten. Dels för att fånga upp individers motivation eller förmåga utifrån deras bostadssituation i kombination med andra sociala problem. Dels för att arbeta förebyggande med återkommande individer i akut nöd framåt.

Projektet Insluss pågår och syftar till att fånga upp individer som som skall frigges efter avtjänade straff och då i samverkan med frivården. Individen skall få så mycket stöd som möjligt innan frisläppning för att motverka återfall och social oro.

Samtliga enheter arbetar med att förstärka arbetet med Signs of safety som syftar till att barn kan vara säkra i hemmet med hjälp av nätverk och socialtjänst.

Genom att involvera nätverket stärker avdelningens enheter stödet för individen och anhöriga. Vi arbetar aktivt för att stärka barnen, ungdomarna och deras familjer så att de bli trygga i sin situation och hanterar de utmaningar de ställs inför. Förvaltningen uppmuntrar och stimulerar till en aktiv fritid i föreningsliv eller aktiviteter där de bygger upp sitt nätverk.

Intensifiera arbetet med kontinuitetshantering och beredskap för kris

Växjö kommunkoncerns process för kontinuitetshantering är en del av kommunens systematiska arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet. Förvaltningarna ansvarar för att respektive verksamhet identifierar samhällsviktig verksamhet och kontinuitetshanterar dessa. Flertalet workshops har genomförts med medarbetare och chefer inom förvaltningen för att identifiera kritiska processer inom den samhällsviktiga verksamheten samt vilka aktiviteter som ingår i den kritiska processen och resurser som de kritiska aktiviteterna är beroende av för att fungera. Identifiering av samhällsviktig verksamhet har utgått från Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSBs) modell. Workshopstillfällena har resulterat i ett stort antal åtgärdsförslag, totalt 97. Åtgärdsplan med en prioriteringsordning och ansvarsfördelning har tagits fram.

Efter sammanslagning av likvärdiga problem har åtgärderna komprimerats till 89 åtgärdsförslag som ska hanteras fram till 2025. Åtgärdsförslagen är bland annat att skriva ut mallar om avbrott sker, skriva bemanningslistor manuellt och kompetensöverföring för att inte vara personbundet till att utreda reservkraft. 31 av 33 åtgärder för 2023 är genomförda, för två uppdrag inväntas beslut från annan förvaltning. Totalt är 60 av de 89 åtgärderna genomförda. Utbildning i krisledning- och stabsmetodik inkl. krisledningsövning har även genomförts för förvaltningens utsedda krisledning.

	Nyckeltal	Period	Utfall kvin- nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveck- ling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Brukarbedömning LSS helhet, andel %	2023				—	—
N/S E	Kostnad familje- och HVB-hem barn och unga, kr/inv 0- 20 år	2022			3 752	↗	●
N/S E	Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utred- ning inom barn och ungdom 0-20 år, medelvärde	2023	96	94	95	—	●
N/S E	Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utred- ning för vuxna med missbruksproblem 21+, medelvärde	2023	36	47	43	—	●
N/S	Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom för- sörjningsstöd, medelvärde	2023	15	18	17	↘	●

Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nämnden för arbete och välfärd bidrar till måluppfyllelse i riktningmålet omfattar ett flerårigt arbete med tidiga samordnade insatser för att förebygga psykisk ohälsa, pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet. Strategier för bland annat teambaserat förhållningssätt, rätt insatser och digitalisering möjliggör förvaltningsövergripande och resurseffektiva arbetsmetoder.

Tidiga samordnade insatser

Tidiga samordnade insatser innebär att personal från skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst arbetar tillsammans. Samordningen behövs för att skapa en helhet kring insatser för barn och unga som är i behov av stöd från flera aktörer. Tillsammans med utbildningsförvaltningen arbetar förvaltningen förebyggande och med individuellt anpassade insatser, bland annat utifrån funktionen skolsocionomer. Syftet är att stärka skolsamverkan, öka tillgängligheten till socialtjänsten genom att förbättra flödena och förkorta vägarna mellan socialtjänst och skola samt att tidigare upptäcka och sätta in stöd till barn och unga. Under 2023 har fler skolsocionomer anställts och samlats under en och samma enhet, vilket innebär att socialrådgivare och skolsocionomer finns för barn och deras omsorgsgivare, redan innan barnen föds och fram tills att de går ut skolan. Socialrådgivare har kontakt med alla kommunala och privata förskolor och kan vara med på personalmöten och föräldramöten för tidig upptäckt av behov av stöd. Bedömningen är att tidiga och samordnade insatser bidrar till att barn och ungdomar får ökat stöd efter avslutad insats.

Utveckla och samordna insatser till ungdomar

Under våren 2023 initierades uppdraget att sammanföra enheterna öppenvård ungdom och områdesbaserat arbete. Syftet var att samla resurser för det förebyggande och främjande ungdomsarbetet inom en enhet samt att utgöra en del av den sammanhållna öppenvården inom barn och familj. Centralt i uppdraget var utveckling av insatser med ett förebyggande och främjande förhållningssätt där ungdomen och dennes familj enkelt ska få kontakt med socialtjänsten och ett sammanhållet stöd utifrån individuella behov. Målet är att skapa en helhetssyn över ungdomens behov, nätverk och insatser. Den nya organisationen trädde i kraft den 1 september. Sedan dess har arbetet fortsatt med att utveckla verksamhetens arbetssätt för en sammanhållen öppenvård.

Fortsatt implementering av Barnens bästa gäller! i Kronoberg

Implementeringen av Barnens bästa gäller! i Kronoberg fortsätter. Målet är att utgå från barnets behov och inte utifrån hur myndigheterna är organiserade. Arbetet är inspirerat av den skotska modellen Getting It Right For Every Child. Barnet ska som rättighetsbärare stå i centrum och länets resurser samlas runt barnet när det behövs någon form av insats. Samverkan ska dokumenteras och utvärderas i ett gemensamt dokument, barnets plan, som samtliga inblandade professionella samt vårdnadshavare och barnet ska ha åtkomst till.

Väl upparbetade och fungerande kontaktvägar ska finnas inom och mellan professions- och verksamhetsområdena. Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Kronobarnsmodellen, som bygger på att alla barn och unga i Kronoberg ska få likvärdiga och jämlika förutsättningar för en god uppväxt, och barnens bästa. Samtliga medarbetare som möter barn och unga i sin vardag ska använda verktyget "Barnets bästa hjulet" för att tidigt kunna identifiera barn och unga i behov av stöd. Under 2023 har samverkansutbildningar fortsatt att genomföras som en del av implementeringen av Kronobarnsmodellen. Under hösten har utbildningar/workshops genomförts för att bland annat öka kunskaperna om samverkansbegreppet, fördjupa kunskaperna om Kronobarnsmodellen och att ge en ökad förståelse för hur det upplevs att få stöd från olika verksamheter.

Förstärkning av budget- och skuldrådgivning

I början av 2023 gjordes en förstärkning av nämndens budget- och skuldrådgivning. Verksamheten har en viktig funktion i att bidra till att förebygga skuldproblem och hjälpa skuldsatta personer att finna en lösning på sin situation. Förstärkningen har möjliggjort ett större fokus på det förebyggande och uppsökande arbetet för att motverka skuldsättning. En e-tjänst infördes under våren där rådsökande själva kan boka tid för ett första möte. Under 2023 ökade antalet nya ärenden med knappt 15 procent. Under 2024 planerar verksamheten bland annat att testa en öppen mottagning på medborgarkontoret för att invånare snabbt ska kunna få svar på frågor och enklare hjälp, utan att behöva boka tid och invänta ett möte.

Brottsförebyggande arbete

För att säkerställa att kommunernas brottsförebyggande arbete är effektivt och kunskapsbaserat infördes en ny lag den 1 juli 2023, som reglerar kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete. Enligt lagen ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten i kommunen och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och inrätta en samordningsfunktion. Genom arbetssättet EST (effektiv samordning för ökad trygghet) samverkar förvaltningen med bland annat bostadsbolag, polis och säkerhetssamordnare i syfte att tidigt identifiera, kartlägga och få en gemensam lägesbild över otrygghet och brott. Målet är att minska och förebygga otrygghet och brott. Under året har gruppen utvecklats och fått en ny struktur och en mindre arbetsgrupp. Syftet med utvecklingsarbetet har varit att uppnå ett mer effektivt och resurssmart arbete.

Under våren 2023 påbörjade förvaltningen ett arbete med SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid) tillsammans med polisen och utbildningsförvaltningen. SSPF är ett brotts- och drogförebyggande arbete som utgår från samverkan kring grupper och individer. De som blir föremål för insatser i form av SSPF-samverkan har på något sätt väckt oro i sin omgivning – hos familj, skola, polis eller fritidsverksamhet. Den unge befinner sig i risk för att utvecklas negativt och har redan debuterat i någon form av normbrytande beteende. Syftet är att förhindra och att förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk. Målet är att ungdomarna ska ha en fungerande skolgång och ett liv fritt från kriminalitet och droger.

Trygghetsskapande fältverksamhet

Förvaltningens fältverksamhet är ett trygghetsskapande och förebyggande arbete. Under året har mobila team utvecklats till skolsociala team i samverkan med utbildningsförvaltningen, där fältsekreterare och skolsocionomer arbetar relationsskapande och för ökad tillit till socialtjänsten med elever, personal och vårdnadshavare. En förstärkning av medarbetare i fältverksamhet har också genomförts under året, i syfte att möjliggöra mer förebyggande arbete men också för att styra om resurser utifrån behov.

Trygga hemmaplanslösningar

Förvaltningen arbetar med trygga hemmaplanslösningar för att möta behovet hos barn, ungdomar och vuxna med en så pass allvarlig problematik att de inom en nära framtid kan bli aktuella för placering i dygnsvård. Arbetssättet med trygga hemmaplanslösningar ger effekt på målet att minska antalet placeringsdagar i externa boenden. Arbetssättet innebär en förstärkning av insatser på hemmaplan, med återkommande uppföljningar och utbildningsinsatser, nätverksarbete, metoden Signs of Safety samt teambaserat arbete. Sammantaget bidrar arbetet till positiva effekter för såväl insatsernas kvalitet som mot budget.

Vidare arbetar förvaltningen aktivt för att metoden Signs of Safety ska vara ett implementerat utrednings-, arbets-, och förhållningssätt inom förvaltningen. Syftet med metoden är att barn kan vara säkra i hemmet med hjälp av nätverk och socialtjänst. Genom att involvera barnets nätverk stärker förvaltningen stödet för individen och för anhöriga. Målet är att skapa trygghet, säkerhet och hållbara lösningar för barn och ungdomar, även efter att socialtjänstens arbete är avslutat. Samtliga berörda enheter arbetar med att förstärka arbetet med Signs of Safety.

En kombination av förebyggande och tidiga insatser, utveckling av öppenvårdsinsatser samt ett helhetsgrepp kring placerings- och hemtagsarbetet bedöms bidra positivt till att barn, ungdomar och vuxna inte återkommer till socialtjänsten inom ett år efter avslutad utredning eller insats. Marginella skillnader i utfallet av nyckeltalen (2022) noteras (återaktualisering avser här endast formell utredning, gäller ej ekonomiskt bistånd och ensamkommande flyktingbarn ingår inte), där andelen barn 0-12 år respektive vuxna 21 år eller äldre med missbruksproblematik ökat något sedan året innan (2021), medan andelen ungdomar 13-20 år har minskat. Ett aktivt arbete för att synliggöra behov och motivera individer till stöd kan medföra en högre andel återaktualiserade barn, ungdomar eller vuxna.

Efter att Gemensam mottagning tog över uppdraget nödprövning och akut boende har det under året uppmärksammats att många individer som aktualiseras utifrån behov av akut boende har varaktiga behov. Individernas behov är ofta komplexa med exempelvis både missbruksproblematik, psykisk ohälsa, funktionsnedsättningar och ekonomiska svårigheter. För att erbjuda dessa individer rätt stöd och hjälp krävs samordning mellan flera enheter inom förvaltningen. Ett arbete har pågått under året för att ge en ökad tydlighet kring insatsen akut boende avseende målgrupp, ansvarsfördelning och flöde inom förvaltningen. Sedan försommaren har akut boende utifrån nödprövning en ny struktur och organisering med utredande enhet i form av boendeenheter, dels för att fånga individer där motivation eller förmåga behöver fångas upp utifrån deras bostadssituation i kombination med andra sociala problem, dels för att arbeta förebyggande i den form att individer inte återkommer i akut nöd.

Vräkningsförebyggande arbete

Nyckeltalet verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn (antal barn per 100 000 invånare) har utvecklats i positiv riktning vid

senaste mätningen 2022. Med barn avses ett minderårigt barn som bor tillsammans med ensamstående eller sammanboende föräldrar. Här ingår även de barn som bor växelvis samt umgängesbarn som bor med sin förälder minst 30 dagar per år. Avhysningsstatistiken som berör barn registreras i förhållande till var den exakta avhysningsadressen är belägen.

En arbetsgrupp kring det vråkningsförebyggande arbetet har under året startats igång med representation från hela förvaltningens områden för att öka samverkan och kunskapen som ska leda till att medborgare i så stor utsträckning som möjligt får stöd i ett så tidigt skede som möjligt (se mer under *Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd*).

Avhopparverksamhet

Under året har förvaltningen drivit ett internt projekt med syftet att utreda en uppbyggnad av en organisation för avhoppare. Inledningsvis genomfördes en förstudie, baserad på samtal, intervjuer, studiebesök och inläsning av aktuella rapporter. Erfarenheter och lärdomar har inhämtats från såväl socialtjänst, frivården, polis, Arbetsförmedlingen och civilsamhälle. Arbetsgruppen har även etablerat en kontakt med polisens lokala avhopparsamordnare. Samtliga av förvaltningens upphandlade skyddade boenden har kontaktats i syfte att undersöka vilka som kan ta emot avhoppare för skyddsplacering. Resultatet har sammanställts i en lista med drygt 30 skyddade boenden. Arbetsgruppen har även arbetat fram rutiner och arbetssätt för när ett avhopparärende aktualiseras.

Överenskommelser om idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Långsiktiga samarbetsavtal har ingåtts med Diakonicentrum samt kvinnojouren Blenda. Överenskommelsen med Diakonicentrum syftar till att verka för ökad trygghet i Växjö kommun särskilt riktad till de personer som lever i hemlöshet, vilket innebär att stärka samarbetet mellan Diakonicentrum och Växjö kommun i vardagen, både i den daglig verksamheten och i natthärbärgat genom ett relationsskapande arbete. Den gemensamma målsättningen i samarbetet med kvinnojouren Blenda är att genom förebyggande och uppsökande verksamhet motverka våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck för att upptäcka risker och utsatthet och i samverkan erbjuda skydd och stöd. Den primära målgruppen för avtalet är vuxna våldsutsatta kvinnor och medföljande barn, och avtalet omfattar öppen verksamhet samt utåtriktad och förebyggande verksamhet.

Invånare i behov av ekonomiskt bistånd

Andelen ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%) har minskat under 2023. Andelen kvinnor som ej återaktualiseras är något färre än andelen män. Utfallet för Växjö är lägre än större stad och tillbaka på samma nivå som år 2021. Under året har lågkonjunkturen fördjupas och arbetslösheten har börjat öka. Inom många branscher är tillfälliga anställningar vanligast vid rekrytering. Det är även individer med tillfälliga anställningar som först påverkas när konjunkturen vänder. Under 2023 avslutades även en större grupp individer sin subventionerad anställning (s.k. arbetsmarknadsanställning) inom kommunen. I urvalsprocessen till anställning gjordes en prioritering av individer som ansågs stå längre från den öppna arbetsmarknaden. Syftet var att rusta individerna för den öppna arbetsmarknaden. En del individer fortsatte till annan anställning eller studier men det fanns också individer som inte lyckats etablera sig på arbetsmarknaden eller kvalificerat sig till arbetslöshetsersättning och därför var i behov av försörjningsstöd.

Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (minst 10-12 månader) har ökat. Detta är en trend som går att se i såväl jämförelsegruppen större stad som i riket. Utfallet för Växjö kommun ligger i linje med jämförelsegrupperna. Ingen skillnad noteras mellan män och kvinnor. Flera faktorer påverkar utfallet. Även om antal hushåll med ekonomiskt bistånd inte ökade under pandemin hade flera kommuner, så även Växjö, det mer problematiskt att anordna större satsningar på kompetensutveckling med fysiska möten. Det kan vara en orsak till lägre utflöde hos vissa av de hushåll som haft behov av ekonomiskt bistånd. För att bryta mönstret avseende långvarigt behov av ekonomiskt bistånd har förvaltningen satsat på arbetsmarknadsanställningar och mer intensiv matchning mot arbete. Även fokus på studier som syftar till att rusta medborgarna inför arbete. Förvaltningen har även satsat på föräldrastöd och barnomsorg och implementerat arbetet med sammansatta team för ökad samverkan vid komplex problematik.

Nämnden beslutade under året att tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget, med anledning av ökade levnadsomkostnader, inte tas med som en inkomst i beräkningen av ekonomiskt bistånd. Att föräldrar i hushåll med ekonomiskt bistånd får en något förbättrad ekonomisk situation förväntas innebära en förbättring för berörda barn på kort och lång sikt, bland annat i förhållande till barnets bästa och barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling enligt barnkonventionen.

Andel barn i Växjö kommun som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd har minskat från 2017 till 2022. Samma trend kan ses i jämförelsegruppen större stad. Att andelen barn i hushållen har minskat kan bero på flera faktorer i befolkningsstrukturen, men även på att större satsningar avseende arbetsmarknadsanställningar har fokuserat på hushåll med barn.

Nettokostnader för ekonomiskt bistånd och individ- och familjeomsorgen

Trots att nettokostnaden för ekonomiskt bistånd (2022) har utvecklats i positiv riktning har nettokostnad för individ- och familjeomsorg (2022) fortsatt öka marginellt sedan föregående mätning, från 3 785 kronor till 3 873 kronor per invånare. Med nettokostnad för individ- och familjeomsorg avses bruttokostnad minus bruttointäkt för vård för vuxna med missbruksproblem, barn- och ungdomsvård, övrig vuxenvård, ekonomiskt bistånd samt familjerätt och familjerådgivning. Växjö kommuns nettokostnader för individ- och familjeomsorgen är fortsatt lägre än jämförelsegruppen större stad (5 364 kronor per invånare). Den är också lägre vid jämförelse med referenskostnaden (4 505 kronor per invånare), som bygger på kostnadsutjämnings och indikerar vad respektive verksamhet borde ha för nettokostnad, enligt kostnadsutjämningsystemet, om kommunen bedriver den verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet.

Nettokostnaden för ekonomiskt bistånd (2022) har minskat något sedan föregående mätning, från 1 120 kronor till 1 109 kronor per invånare. Med nettokostnad avses kostnader för utredning och utbetalning av försörjningsstöd och övrigt ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt (försörjningsstöd) enligt socialtjänstlagen, SoL. Växjö kommuns nettokostnad är betydligt lägre än för jämförelsegruppen större stad (1 531 kronor per invånare). Även genomsnittligt antal hushåll med utbetalt ekonomiskt bistånd minskade år 2022 till 850, jämfört med 973 år 2021.

Framtid och omvärld

Enligt Socialstyrelsen framträder några nya områden och tendenser av vad som anmäls i fråga om anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa, t.ex. kränkningar och brottsliga handlingar i sociala medier. I undersökningar framkommer också att många flickor uppger att de har blivit utsatta för sexuella kränkningar och våld. Vissa grupper löper högre risk än andra att utsättas för sexuella övergrepp, bland annat barn och unga som är placerade i familjehem eller HVB, liksom barn och unga som lever i områden med socioekonomiska utmaningar. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport individ- och familjeomsorg*, 2023)

Kvinnor och flickor är särskilt utsatta för olika typer av sexuellt våld. Under pandemin var kvinnor i synnerhet mer utsatta för psykiskt våld såsom kränkningar, hån och nedvärderingar, samt annat våld som digitalt våld och sex utan samtycke. Det finns också tecken på att fler våldsutövande män söker hjälp. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport individ- och familjeomsorg*, 2023)

Utredningen *Barn och unga i samhällsvård* överlämnades till regeringen under hösten 2023 och innehåller flera förslag på hur barn och unga i samhällsvård ska garanteras trygghet, säkerhet och en i övrigt god vård (SOU 2023:66). Bakgrunden är att vården för placerade barn och unga omfattar några av samhällets mest ingripande åtgärder. De barn och unga som placeras är på många sätt utsatta samtidigt som de har samma rättigheter till utveckling, utbildning och hälsa som andra barn och unga.

För att stärka barnperspektivet och skyddet för barn och unga som vårdas enligt LVU, har regeringen under hösten 2023 beslutat att tillsätta en ny utredning. I uppdraget ingår att utreda skarpere och tydligare lagstiftning till skydd för barnet vid umgänge och vid vårdens upphörande. (Socialdepartementet, *Stärkt barnrättsperspektiv i LVU*, 2023-09-29)

Bristen på bostäder är fortsatt påtaglig i landet. Bristen påverkar ofta de grupper som av olika skäl har en svag ställning på bostadsmarknaden, t.ex. personer som är nya på bostadsmarknaden och hushåll med svag ekonomi. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport individ- och familjeomsorg*, 2023)

I Socialstyrelsens lägesrapport för insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning att antalet personer med insatser ökat under flera år, även när hänsyn har tagits till befolkningsökningen. Antalet insatser enligt LSS som beviljas till dessa personer har tidigare ökat, men analyser för 2023 visar att trenden nu är bruten. Det är framför allt korttidsvistelse, kontaktperson och ledsagarservice som minskar. Orsakerna är flera, t.ex. rättspraxis, rekryteringssvårigheter och svårigheter att matcha individuella behov med befintligt utbud. Även omfattningen av insatserna minskar. Alla insatser enligt LSS minskar dock inte. Framför allt boende för vuxna och daglig verksamhet fortsätter att öka. Att behoven ökar kan bero på att vissa funktionsnedsättningar ökar. Det kan dock inte uteslutas att en bidragande orsak är minskat stöd i hemmet samt minskat stöd på arbetsmarknaden, t.ex. i form av lönebidrag. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning*, 2023)

Antalet personer med ekonomiskt bistånd i Sverige minskar enligt Socialstyrelsen, men andelen med långvarigt bistånd ökar. Av samtliga barn i biståndshushåll under 2021 levde drygt 43 procent i ett hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd. Det vanligaste är att ett biståndshushåll med barn består av en ensamstående kvinna med barn. Den vanligaste anledningen till att biståndsmottagare inte kan försörja sig är arbetslöshet. Personer med långvarigt bistånd kan utöver stöd till arbete även ha behov av andra typer av stöd. I gruppen ökar andelen med sjukdom och ohälsa samt sociala skäl som försörjningshinder. I det arbetet poängterar Socialstyrelsen vikten av att väga in lokala förutsättningar och behov för att förebygga och motverka långvarigt biståndsmottagande. Vidare är män och kvinnor som är biståndsmottagare i större utsträckning utsatta för våld än män och kvinnor som inte har mottagit ekonomiskt bistånd. Manliga biståndsmottagare är mer utsatta för våld än kvinnliga biståndsmottagare. (Socialstyrelsen, *Lägesrapport individ- och familjeomsorg*, 2023)

Riksnormen inom försörjningsstödet fastställs årligen och grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar samt på regeringens prognos för konsumentprisindex (KPI) för innevarande år. Enligt 4 kap. 3 § socialtjänstlagen (SoL) ska riksnormen täcka skäliga kostnader för utgiftsposterna livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon. Regeringen har beslutat att samtliga delposter i riksnormen räknas upp med 8,7 procent för år 2024.

Ett instabilt omvärldsläge, ökad individualisering samt förändrade krav och förväntningar på kommunens service och tjänster ställer höga krav på organisationens stabilitet och flexibilitet. Ett fortsatt fokus på tidiga samordnade insatser, utökad och förstärkt samverkan mellan olika aktörer och en ökad tillgänglighet behövs för att klara framtidens välfärdsutmaningar och tillmötesgå invånarnas behov.

Uppdrag

Utred möjligheten för ett övergångsboende för kvinnor som vill lämna destruktiva förhållanden

Utredning av möjligheten för ett övergångsboende för kvinnor som vill lämna destruktiva förhållanden har genomförts. Utredningen har inte kunnat identifiera behov av övergångsboende i egen regi för kvinnor som vill lämna destruktiva relationer och lämnar inga vidare åtgärdsförslag kring övergångsboende. Utredningen har identifierat ett antal utvecklingsområden i nuvarande arbetssätt, bland annat har behov av att utveckla hemmaplanslösning initialt under utredningstiden identifierats, samt att samverkan vid överflytt av ärenden kan ske på ett strukturerat sätt.

Trygghetsskapande åtgärder genom satsning på fältarbete och mobila team i hela kommunen

I varje möte har samtliga som arbetar på fältet för att möta barn, ungdomar och deras föräldrar uppdraget att skapa delaktighet och att ge hopp om framtiden. Det goda bemötandet i det dagliga arbetet är av yttersta vikt för att skapa tillit till socialtjänsten. Under hösten har förvaltningen arbetat för och tagit beslut om att vidareutveckla mobila team till skolsociala team. Planeringsarbete pågår. Skolsocionomer och fältsekreterare arbetar i skolan för att skapa relationer med både elever,

Uppdrag	
	personal och föräldrar. Förvaltningen för arbete och välfärd tillsammans med utbildningsförvaltningen samarbetar med externa parter såsom Trygga och Neighbourhood för att på olika sätt möta och skapa relationer med barn och ungdomar. Förstärkning av fältsekreterare har även gjorts för att möjliggöra mer av det förbyggande arbetet men också för att styra om resurser när behov finns.
KF	<p>Planera för fler familjecentraler</p> <p>Planering pågår för att bland annat starta upp en familjecentral i Lammhult. Dialog förs med Region Kronoberg för att kunna införa en komplett familjecentral.</p>
KF	<p>Påbörja arbetet med avhopparverksamhet</p> <p>Förvaltningen utreder möjligheten för en uppbyggnad av en intern organisation som hanterar avhoppare. I projektuppdraget kartläggs aktuella verksamheter där teambaserat arbete utförs för att utreda och resonera kring vad som kan utvecklas. Under inledningen av projektiden har en förstudie genomförts, baserad på samtal, intervjuer, studiebesök samt inläsning av aktuella rapporter. Fokus har varit socialtjänst, Frivården, Polis, civilsamhälle samt Arbetsförmedlingen för att fånga upp erfarenheter och lärdomar från deras arbete med målgruppen. Arbetsgruppen har även etablerat en kontakt med polisens lokala avhopparsamordnare. Samtliga upphandlade skyddade boenden i förvaltningen har kontaktats i syfte att undersöka vilka som kan ta emot avhoppare för skyddsplacering. Resultatet har sammanställts i en lista med drygt 30 skyddade boenden. Arbetsgruppen har även arbetat fram kända rutiner och arbetssätt när ett avhopparärende aktualiseras.</p>
KF	<p>Implementera Resurscentrum heder i samverkan med Region Kronoberg</p> <p>Från och med 1 januari 2023 ingår Hedersteamet Kronoberg under samma avtal som Barnahus Kronobergs län. Avtalet sträcker sig fram till december 2024.</p>
N/S	<p>Skapa ett rekryteringsteam för uppdragstagare</p> <p>Uppdraget har påbörjats och genomförs av en styrgrupp med representanter från avdelningarna barn och familj, vuxna samt stöd och utveckling. En arbetsgrupp med medarbetare från förvaltningen är tillsatt med uppdrag om att ta fram vilka arbetsuppgifter som ska utföras av rekryteringsteamet. Framtagning av en processkarta är på gång. Förslag på organisatorisk tillhörighet, befattning, antal medarbetare, uppdragsbeskrivning för rekryteringsteamet samt processkarta beräknas vara klart under februari 2024.</p>
N/S	<p>Förstärka arbetet med budget- och skuldrådgivning</p> <p>Verksamheten har under 2023 förstärkts med fler resurser där budget- och skuldrådgivare tjänstgör på medborgarkontoret i Araby. Förstärkningen har möjliggjort ett större fokus på det förebyggande och uppsökande arbetet för att motverka skuldsättning. Det finns ett högt inflöde av nya personer som är i behov av stöttning med sin ekonomi. Förvaltningen har även utvecklat en ny e-tjänst där invånaren kan boka in en tid digitalt.</p>

	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF	Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	2022	50 %	49 %	49 %	↘	■
KF	Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)	2022			5 %	↗	●
KF	Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörj-	2023	63 %	67 %	65	↘	■

	Nyckeltal	Period	Utfall kvin- nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveck- ling över tid	Jämförelse med större stad
	ningsstöd, andel (%)						
KF	Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2022	84	81	82	↘	■
KF	Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2022	85	79	81	↘	■
N/S R/K	Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2022	79 %	76 %	77	↗	■
N/S E	Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	2022			1 109	↗	●
N/S E	Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	2022			3 873	↘	●
N/S	Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv	2022			6	↗	●

Möjliggöra en aktiv fritid

Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nämnden för arbete och välfärd har inget nyckeltal i internbudgeten kopplat till riktningmålet. Nämnden bidrar till riktningmålet genom att under året varit delaktig med arbetsmarknadsanställningar i fritidsbanken.

Uppdrag

KF ● Inrätta Fritidsbanken

Nämnden för arbete och välfärds roll i uppdraget omfattar att delta med arbetsmarknadsanställningar i fritidsbanken. Förvaltningen deltar i arbetsgrupp samt styrgrupp för uppdraget.

I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nämnden för arbete och välfärd har inget nyckeltal eller uppdrag i internbudgeten kopplat till riktningmålet. Nämnden bidrar till riktningmålet genom insatser och aktiviteter som bedrivs inom nämndens ansvarsområde, så som fältverksamhet, mobila team och mötesplatser. Araby Park arena anordnar aktiviteter inom både idrott och kultur, samt olika möten för integration och sysselsättning (Se vidare processen *Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv*).

Övrig verksamhetsrelaterad information

Avtalssamverkan

Avtalssamverkan, enligt 9 kap. 37 § i kommunallagen, innebär att en kommun överlåter utförande av vissa uppgifter till en annan kommun eller tar på sig uppgifter i en annan kommuns ställe. Nämnden för arbete och välfärd har avtalssamverkan inom familjerätten. Avtalet är tecknat mellan Växjö kommun och kommunerna Tingsryd, Lessebo och Uppvidinge. Avtalet innebär att Växjö kommun utför viss familjerättshandläggning åt avtalskommunerna.

Revision

Kommunens revisorers granskning av Växjö kommunkoncerns krisberedskap

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av kommunkoncernens krisberedskap. Granskningens syfte var att bedöma om krisberedskapsarbetet bedrivs sammanhållet och ändamålsenligt. Granskningen hade två perspektiv. För det första det centrala och samordnande arbetet, i kommunen och i hela kommunkoncernen. För det andra arbetet som bedrivs inom respektive nämnd, bolag och Värends Räddningstjänst.

Revisorerna lämnade rekommendationer till samtliga nämnder och bolag att:

- Särskilt uppmärksamma och verka för att kritiska beroenden för den samhällsviktiga verksamheten samordnas över förvaltnings- och bolagsgränserna.
- Utveckla arbetet med övning och utbildning.
- Arbeta systematiskt med uppföljning av incidenter.
- Nämnden för arbete och välfärd samt servicenämnden rekommenderas även att utarbeta förvaltnings specifika krishanteringsplaner

Granskningen inkom i december 2023 varpå nämndens yttrande ännu inte tagits fram.

kommunens revisorers granskning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier

KPMG har på uppdrag av Växjö kommuns revisorer genomfört en granskning av omsorgsnämndens och nämnden för arbete och välfärds förebyggande arbete mot välfärdsbedrägerier. Granskningens syfte var att bedöma om ansvariga nämnder har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll avseende det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier. Granskningen inriktades på processerna assistentersättning, ersättningar för hemtjänst (LOV) och försörjningsstöd.

Revisorerna lämnade rekommendationer till nämnden för arbete och välfärd att:

- Säkerställa att en riskanalys specifikt inriktad på riskerna för oegentligheter inklusive välfärdsbedrägerier återkommande genomförs
- Säkerställa att medarbetare och chefer har goda förutsättningar för att tillförskansa sig kompetenshöjande insatser gällande arbetet mot välfärdsbedrägerier

Av nämnden för arbete och välfärds yttrande framgår bland annat inom nämnden för arbete och välfärds ansvarsområde förekommer riskanalyser som ett moment inom flera områden med olika perspektiv och med utgångspunkt i olika lagar, förordningar och annan praxis. Vid riskinventering

ringen till riskanalys inför framtagandet av internkontrollplan framkom inte välfärdsbedrägerier som en risk. En anledning till detta bedömdes vara att det inom förvaltningen finns tydliga rutiner, riktlinjer och kontrollaktiviteter avseende arbetet mot välfärdsbedrägerier inom ekonomiskt bistånd. Förvaltningen kan dock instämma i rekommendationen att en riskanalys specifikt inriktad på riskerna för oegentligheter inklusive välfärdsbedrägerier kan genomföras och dokumenteras. Förvaltningen instämmer även i bedömningen att en god kännedom om välfärdsbedrägerier är en viktig del för att förebygga och upptäcka misstänkt välfärdsbrottslighet och ställer sig bakom rekommendationen.

Kommunens revisorers granskning av kommunens digitaliseringsarbete

KPMG har på uppdrag av Växjö kommuns revisorer genomfört en granskning av kommunens digitaliseringsarbete. Granskningen har fokuserat på kommunstyrelsen, nämnden för arbete och välfärd samt omsorgsnämnden.

Revisorerna lämnade rekommendationen till kommunstyrelsen att:

- uppdatera digitaliseringsstrategin, för en tydliggjord viljeriktning för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Av nämnden för arbete och välfärds yttrande framgår att nämnden instämmer i de bedömningar, slutsatser och rekommendationer som gjorts i revisionsrapporten.

Förvaltningen instämmer in i att Växjö kommuns digitaliseringsstrategi behöver utvecklas och uppdateras, för en tydliggjord viljeriktning för det fortsatta utvecklingsarbetet. Digitaliseringsstrategin är ett viktigt styrdokument för förvaltningens verksamhetsplan.

Uppföljning från revision 2022

KPMG granskade uppföljning av placeringar av barn och unga 2022-11-03 och den sammanfattande bedömning är att nämnden för arbete och välfärd inte fullt ut säkerställer att vården för placerade barn och ungdomar följs upp på ett ändamålsenligt sätt. De grundade bedömningen på att nämnden har fastställt tillräckliga

processbeskrivningar och därtill kopplade rutiner för arbetet med uppföljning av placeringar av barn och unga utifrån vad som framkommer av dokumentation och intervjuer. Dock ansåg de att uppföljning av vården inte fullt ut skedde i den omfattning lagen kräver vad gäller tidsgränser och de har identifierat brister i uppföljningen avseende innehåll. Därmed såg de behov av följande förbättringar:

- säkerställa att regelbundna besök görs och att enskilda samtal med den placerade genomförs och dokumenteras
- säkerställa övervägande av fortsatt vård sker i enlighet med lagkrav
- att det systematiska kvalitetsarbetet förbättras genom egenkontroller och att upptäckta brister åtgärdas. Kvalitetsarbetet bör årligen sammanställas i en kvalitetsrapport

Åtgärder under 2023 gällande placerade barn och unga på externa HVB-hem, har varit egenkontroll. Koordinator som regelbundet genomför uppföljningar av HVB placerade barn och unga, utifrån en manual har lagt in parametrarna ovan. Koordinator kontrollerar att regelbundna besök

görs och att enskilda samtal med det placerade barnet eller den unge erbjuds och dokumenteras. Kontroll görs för att säkerställa att övervägande och omprövning sker varje halvår. Uppföljningen sker dels genom kontroller i verksamhetssystemet innan uppföljningsmötet och dels i samtalet med ansvarig socialsekreterare och enhetschef. På detta sätt förebyggs och elimineras påtalade brister.

Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse

Årligen upprättar nämnden för arbete och välfärd en kvalitetsberättelse och en patientsäkerhetsberättelse. Syftet är att beskriva hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet och patientsäkerhet har bedrivits under föregående år, vilka resultat som har uppnåtts samt vilka åtgärder som har vidtagits för att utveckla och säkra verksamhetens kvalitet.

Kvalitetsarbetet och patientsäkerhetsarbetet under 2023 sammanställs i år i en gemensam rapport. Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse redovisas för nämnden i början av 2024 i en separat rapport.

Uppföljning av privata utförare

Antal och omfattning privata utförare

Nämnden för arbete och välfärd har privata utförare inom ett antal verksamhetsområden:

- Auktorisation - Kommunal vuxenutbildning
- Auktorisation - Sysselsättning
- Lagen om offentlig upphandling (LOU) - Särskilt boende
- Institutionsplaceringar:
 - barn- och ungdomsvård
 - missbruksvård
 - socialpsykiatri

Auktorisation- Vuxenutbildning

Anordnare	Antal elever SFI	Grundläggande utbildning	Gymnasie-utbildning Teoretiska ämnen	Gymnasie-utbildning yrkesprogram
AB Taktik			4	1
Arena Utbildning	9	17	117	
Astar				11
Everystep		3	5	
Folkuniversitetet	606	113		
Hermods	355	219	1 027	140
Jutus	13	1		
KUI	1	1	9	40
Medlearn			60	124
MoA			45	
Lernia	24			135
Merit	187	50		
Montico	230	135	166	395
NTI	33	143	855	42
Växjö Fria Gymnasium			74	145
Veldi				2
VFG Utbildning				41
Yrkesakademin				49
Summa	1 458	682	2 362	1 125
Antal elever*	1 380	646	2 146	1 065

*Skillnaden mellan summa och antal elever beror på att en elev kan läsa hos flera anordnare.

Auktorisation - Sysselsättning

I december 2023 har nämnden fyra utförare inom auktorisationen:

- Atrium: 31 deltagare
- SIP 28 deltagare
- Folkuniversitet 25 deltagare
- Parketten (egen regi) 46 deltagare i sysselsättning.

Särskilt boende

Nämnden har tre boenden upphandlade enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) för personer med psykisk funktionsnedsättning; Gränsvägen, Infanterigatan och Källreda som samtliga bedrivs av Nytida AB. I december 2023 var det följande antal placeringar på respektive boende: Gränsvägen: 9 (LSS, personkrets 1), Infanterigatan: 11 (LSS, personkrets 1) och Källreda: 9 (SoL-boende).

Uppföljning av privata utförare under året

Uppföljning av privata utförare inom nämndens verksamhetsområde sker löpande.

Uppföljning av utförare inom socialpsykiatri, Infanterigatan och Gränsvägen (Nytida AB)

På uppdrag av nämnden för arbete och välfärd bedriver Nytida AB bostad med särskild service på Gränsvägen och Infanterigatan i Växjö kommun. Verksamheten har följts upp enligt nämndens beslut om systematisk uppföljning av boenden inom socialpsykiatri. Utifrån den avtalsuppföljning som har genomförts är den samlade bedömningen att Nytida AB uppfyller kraven i gällande avtal. Baserat på resultatet i den checklista som har använts, dialoger mellan avtalsparterna och genomförda granskningar av genomförandeplaner och sociala journaler bedriver Nytida AB ett systematiskt förbättringsarbete.

Uppföljning av anordnare inom vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har under året följts upp, avseende verksamhetsåret 2022. Följande förbättringsområden har identifierats hos utbildningsanordnarna.

- Stärka efterlevnaden av villkor och riktlinjer för arbetsplatsförlagt lärande.
- Stärka det förebyggande arbetet och motverkan av F-betyg och studieavbrott.
- Öka andelen legitimerade lärare inom yrkesutbildningar.

I uppföljningen har också ett antal utvecklingsområden hos huvudmannen identifierats som prioriterade. Samtliga med koppling till huvudmannens systematiska kvalitetsarbete samt ökad måluppfyllelse av nationella mål och de kommunala riktningmålen.

- Förbättra uppföljningen av studieavbrott och betygsresultat för ökad måluppfyllelse.
- Stärka samarbetet med arbetsmarknad och externa aktörer för stärkt träffsäkerhet kring regionens behov av kompetensförsörjning och ökad måluppfyllelse.
- Stärka det teambaserade arbetssättet inom avdelningen ökat fokus på den vi är till för och för kortare vägar till etablering.

- Stärka vägledning för fler elever i rätt utbildning, minska antalet studieavbrott och för att fler elever ska nå sina utbildningsmål.